แนวโน้มการระดมทุนและหาแนวร่วมในการก่อการร้ายและมาตรการในการสกัดกั้นนักรบก่อการร้ายต่างชาติ (Foreign Terrorist Fighter) ของไทย ศึกษาเฉพาะกรณีการสื่อสารผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ สื่อสังคมออนไลน์ และธุรกรรมการค้าที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

บทนำ

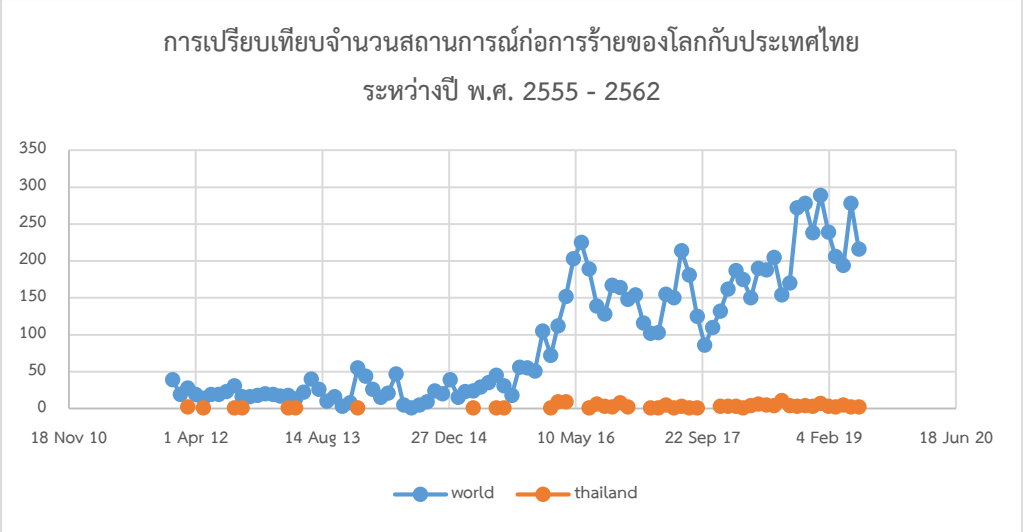
การก่อการร้ายในปัจจุบันทวีความรุนแรงขึ้น และมีการดำเนินการผ่านรูปแบบหลากหลายทั้งในลักษณะที่เป็นองค์กร และไม่ใช่องค์กร ประเทศไทยยังคงมีความเสี่ยงในการถูกใช้เป็นที่พบปะ พักพิง ทางผ่าน ของกลุ่มก่อการร้ายสากลและกลุ่มหัวรุนแรง โดยอาจมีการใช้ไทยเป็นทางผ่านในการเดินทางไปสู้รบในอิรักและซีเรีย แม้ไม่มีเป้าหมายที่จะก่อเหตุในไทย หรือยังไม่มีสิ่งบ่งชี้ใด ๆ ว่ากลุ่มก่อความไม่สงบในภาคใต้ของไทยมีความเชื่อมโยงกับกลุ่มไอเอส หรือกลุ่มก่อการร้ายระหว่างประเทศอื่น ๆ แต่ภัยคุกคามจากการก่อการร้ายอาจบานปลาย เหมือนดังเช่นหน่วยงานด้านการข่าวและความมั่นคงของหลายประเทศได้ออกมาแสดงความห่วงใยในการล่มสลายของกลุ่ม ISIS ในตะวันออกกลางว่าอาจนำมา ซึ่งการขยายตัวของกลุ่มบุคคลดังกล่าวในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากขึ้น

ทั้งนี้หากพิจารณาจากข้อมูลสถานการณ์การก่อการร้ายทั่วโลกพบว่าเหตุการณ์ก่อการร้ายในปัจจุบันยังคงเป็นสถานการณ์ที่ควรเฝ้าระวังเป็นอย่างยิ่ง เพราะสถิติการก่อการร้ายทั่วโลกยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังภาพที่ 1 จำนวนสถานการณ์การก่อการร้ายระหว่างปี พ.ศ. 2555 - 2562

ภาพที่ 1 จำนวนสถานการณ์การก่อการร้ายระหว่างปี พ.ศ. 2555 – 2562

ที่มา : จากการรวบรวมสถิติข้อมูลจาก https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_terrorist_incidents

ภาพที่ 2 การเปรียบเทียบจำนวนสถานการณ์ก่อการร้ายของโลกกับประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2555 – 2562
ที่มา : จากการรวบรวมสถิติข้อมูลจาก https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_terrorist_incidents

จากภาพที่ 2 การเปรียบเทียบจำนวนสถานการณ์ก่อการร้ายของโลกเทียบกับประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2555 – 2562 พบว่าจำนวนสถานการณ์ก่อการร้ายในประเทศไทยมีจำนวนน้อย และเมื่อพิจารณารายสถานการณ์จะเห็นว่าเหตุการณ์ส่วนใหญ่เป็นเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งไม่มีสิ่งบ่งชี้ใดว่ามีความเชื่อมโยงกับกลุ่มนักรบก่อการร้ายต่างชาติ (Foreign Terrorist Fighter) แต่อย่างไรก็ดีมีบางหลักฐานบ่งชี้ว่ากลุ่มนักรบก่อการร้ายต่างชาติใช้ประเทศไทยเป็นจุดผ่านแดนสำหรับการเดินทางไปสู้รบในพื้นที่ขัดแย้ง นอกจากนี้ยังพบสถานการณ์ความไม่สงบในประเทศไทยที่มีความเชื่อมโยงกับกลุ่มนักรบก่อการร้ายต่างชาติ ได้แก่ การก่อการร้ายของกลุ่มฮิซบุลลอฮ์ที่มีความพยายามขับรถบรรทุกระเบิดซีโฟร์ถล่มสถานฑูตอิสราเอล ในปี พ.ศ. 2537 เหตุการณ์วาเลนไทน์บอมส์ในปี พ.ศ. 2555 ที่ซอยสุขุมวิท 71 เพื่อสังหารนักการทูตอิสราเอล และเหตุการณ์ระเบิดที่ศาลท้าวมหาพรหม แยกราชประสงค์ ในปี พ.ศ. 2558 ถูกสงสัยว่าชาวอุยกูร์ จากซินเจียง ประเทศจีนอยู่เบื้องหลัง เพราะมีจุดมุ่งหมายในการทำร้ายนักท่องเที่ยวต่างชาติโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวจีน เป็นต้น

นอกจากนี้ปัจจัยที่มีความสำคัญอีกประการที่หนึ่งที่ทำให้กลุ่มก่อการร้ายอื่น ๆ หรือกลุ่ม ISIS สามารถเผยแผ่แนวคิด ปลุกระดมหาสมาชิก และสามารถปฏิบัติการได้คือการระดมทุนเพื่อนำเงินทุนมาใช้ในการสนับสนุนในการดำเนินการดังกล่าว และยังพบว่ามีการใช้การสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ทเป็นช่องทางในการสื่อสารหลักมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นผ่านทางคลิปวิดีโอ ยูทูป ทวิตเตอร์ เฟซบุ๊ค ไลน์ หรือแม้กระทั่งการทำการค้าบังหน้า เพื่อนำเงินทุนมาสนับสนุนการก่อเหตุ

การระดมทุนเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้กลุ่ม ISIS หรือกลุ่มก่อการร้ายอื่น ๆ ยังคงสามารถเผยแผ่แนวคิด ปลุกระดมหาสมาชิก และปฏิบัติการ อีกทั้งยังมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ และดำเนินงานผ่านอินเตอร์เน็ท ซึ่งเป็นช่องทางสื่อสารหลักมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นคลิปวิดีโอ ยูทูป ทวิตเตอร์ เฟซบุ๊ค ไลน์ หรือแม้กระทั่งการทำการค้าบังหน้า เพื่อนำเงินทุนมาสนับสนุนการก่อเหตุ เป็นที่ห่วงใยว่า หากกลุ่ม ISIS

ในตะวันออกกลางล่มสลาย ภูมิภาคอาเซียนรวมทั้งไทยน่าที่จะเป็นเป้าหมายต่อไปเนื่องจากมีชาวมุสลิมอยู่ในหลายประเทศ ทั้งอินโดนีเซีย มาเลเซีย บรูไน ฟิลิปปินส์ และไทย รวมกันเกินกว่า 250 ล้านคน และพบว่ามีคนจากประเทศในภูมิภาคไม่ว่าจะเป็น อินโดนีเซีย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ ไปร่วมกับ ISIS หลายร้อยคนแล้ว แม้ในขณะนี้จะไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัดว่ามีคนไทยเข้าไปเกี่ยวข้อง แต่ไทยต้องเตรียมรับมือโดยเร็ว เนื่องจากยังคงมีความเสี่ยงจากจุดเปราะบางในพื้นที่ภาคใต้ที่อาจเปิดทางให้ ISIS มาแสวงหาโอกาสจากอุดมการณ์ความคิดเห็นต่างจากฝ่ายรัฐได้

ความท้าทายที่ปรากฏอยู่ในเรื่องกฎ ระเบียบ ข้อจำกัดในการดำเนินงานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นความต่อเนื่องของมาตรการในการป้องกันและปราบปราม การเฝ้าระวัง ตลอดจนการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวกรอง และหลักฐานต่าง ๆ มีความจำเป็นที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สามารถรับมือกับภัยคุกคามดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม จึงจำเป็นที่ต้องมีการศึกษาแนวโน้มในการระดมทุนและหาแนวร่วมในการก่อการร้าย โดยเฉพาะที่ดำเนินการผ่าน cyberspace , social media , trade-based TF เพื่อนำมากำหนดมาตรการในการสกัดกั้นการก่อการร้ายและนักรบก่อการร้ายต่างชาติ ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษา วิเคราะห์ สภาพปัญหา ความเสี่ยง และความท้าทายในปัจจุบันของกลุ่มก่อการร้าย และนักรบก่อการร้ายต่างชาติ

2. เพื่อศึกษาแนวโน้ม และผลกระทบจากนักรบก่อการร้ายต่างชาติที่ขยายตัวเข้ามาในภูมิภาคอาเซียนที่จะส่งผลเสียต่อประเทศไทย

3. เพื่อศึกษาแนวโน้ม รูปแบบการระดมทุน เผยแพร่แนวคิด การเพิ่มสมาชิก ผ่านการใช้อินเตอร์เน็ตและโซเชียลมีเดีย

4. จัดทำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงนโยบายและมาตรการ เพื่อรับมือกับความเสี่ยงใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้น

ขอบเขตของการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตของการศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาแนวโน้มการระดมทุนและหาแนวร่วมในการก่อการร้าย และมาตรการในการสกัดกั้นนับรบก่อการร้ายต่างชาติ (Foreign Terrorist Fighter) ของไทย ศึกษาเฉพาะกรณีการสื่อสารผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ สื่อสังคมออนไลน์ และธุรกรรมการค้าที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา คือ การระดมทุนและหาแนวร่วมในการก่อการร้ายของกลุ่มนักรบก่อการร้ายต่างชาติ (Foreign Terrorist Fighter) ในพื้นที่ประเทศไทย

3. ขอบเขตด้านประชากรที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ ผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มการระดมทุนและหาแนวร่วมในการก่อการร้าย และมาตรการในการสกัดกั้นนักรบก่อการร้ายต่างชาติของไทย กรณีการสื่อสารผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ สื่อสังคมออนไลน์ และธุรกรรมการค้าที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย สามารถแบ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็น 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 นักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญด้าน อาชญาวิทยา และเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น

กลุ่มที่ 2 หน่วยงานผู้ปฏิบัติงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงการต่างประเทศ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร กรมสอบสวนคดีพิเศษ ศูนย์ต่อต้านการก่อการร้ายสากล กองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นต้น

กลุ่มที่ 3 สื่อมวลชนที่มีความเชี่ยวชาญด้านข่าวอาชญากรรมและสถานการณ์การก่อการร้าย

4. ขอบเขตด้านวิชาการ

ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเอกสาร (Documentary research) จากการทบทวนวรรณกรรมทั้งแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับสถานการณ์การก่อการร้าย แนวโน้มการระดมทุน การหาแนวร่วมในการก่อการร้าย การสกัดกั้นนักรบก่อการร้ายต่างชาติ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศและต่างประเทศ เป็นการใช้วิธีการศึกษาโดยการค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลจากหนังสือบทความและเอกสารต่าง ๆ รวมถึงการนำผลจากการสัมมนา และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ประสบการณ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพ

5. ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการศึกษาครั้งนี้ จะใช้ระยะเวลา 13 เดือน นับตั้งแต่เดือนกันยายน 2561 – กันยายน 2562

ข้อจำกัดการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยมีระยะเวลาที่ศึกษาค่อนข้างจำกัด และไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลที่มีชั้นความลับบางส่วนได้ ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาอาจจะไม่ครบถ้วน ครอบคลุมมากนัก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบสภาพปัญหา ความเสี่ยง และความท้าทายในปัจจุบันของกลุ่มก่อการร้าย และนักรบก่อการร้ายต่างชาติ

2. เพื่อทราบแนวโน้ม และผลกระทบจากนักรบก่อการร้ายต่างชาติที่ขยายตัวเข้ามาในภูมิภาคอาเซียนที่จะส่งผลเสียต่อประเทศไทย

3. เพื่อทราบแนวโน้ม รูปแบบการระดมทุน เผยแพร่แนวคิด การเพิ่มสมาชิก ผ่านการใช้อินเตอร์เน็ต และโซเชียลมีเดีย

4. เพื่อนำผลจากการศึกษามาจัดทำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงนโยบายและมาตรการ เพื่อรับมือกับความเสี่ยงใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่สำนักงาน ปปง.

นิยามศัพท์

ในการศึกษาครั้งนี้ คณะทำงานฯ ได้กำหนดคำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา เพื่อให้เข้าใจความหมายของคำศัพท์ที่ใช้ในการศึกษาได้ตรงกัน ดังนี้

การก่อการร้าย คือ “ถ้าการกระทำความผิดนั้นได้กระทำโดยมีความมุ่งหมายเพื่อขู่เข็ญหรือบังคับรัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศหรือองค์กรระหว่างประเทศ ให้กระทำหรือละเว้นการกระทำการใดอันจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงหรือเพื่อสร้างความปั่นป่วนโดยให้เกิดความหวาดกลัวในหมู่ประชาชน ผู้นั้นกระทำความผิดฐานก่อการร้าย ต้องระวางโทษ ประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่ 3 ปี ถึง 20 ปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นถึงหนึ่งล้านบาท” (พ.ร.ก.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.2546 ม. 135/1-135/4)

นักรบก่อการร้ายต่างชาติ (Foreign Terrorist Fighter หรือ Xenofighter) หมายถึง กลุ่มคนที่ร่วมกันต่อสู้เพื่อต่อต้านรัฐบาลต่างชาติ องค์กร หรือกลุ่มประชากรไม่ว่าจะทั้งในประเทศหรือนอกประเทศ ซึ่งมีเป้าหมายในการสร้างความสนใจระดับสากล ทำลายประเทศที่เป็นเป้าหมาย ทำให้เกิดความไม่ปลอดภัย ทำลายระบบเศรษฐกิจ ความสงบสุขของประเทศ และทำให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชน กองกำลัง และทรัพย์สิน (Merari, 1978)

กลุ่มฮิซบุลลอฮ์ (Hezbollah) คือ กลุ่มก่อการร้ายอิสลามชีอะฮ์ ก่อตั้งเมื่อปี 1982 โดยมีอะยะตุลลอฮ์ โคมัยนี ผู้นำอิหร่านในสมัยนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องอนาธิปไตยของชาวมุสลิม และมาตุภูมิเลบานอนจากการรุกรานของชาวอิสราเอล

กลุ่มรัฐอิสลาม (Islamic State) หรือกลุ่ม IS คือ กลุ่มก่อการร้ายอิสลามซุนนีที่มีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่อิรักและซีเรีย ซึ่งเดิมมีชื่อเรียกว่า “รัฐอิสลามแห่งอิรักและซีเรีย” (Islamic State of Iraq and Syria) หรือ ISIS และ “รัฐอิสลามแห่งอิรักและเลอวองก์” (Islamic State of Iraq and Levant) หรือ ISIL หมายถึงดินแดนที่อยู่ทางตะวันออกของทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ได้แก่ เลบานอน อิสราเอล และตุรกี

กลุ่มญะมาอะฮ์ อิสลามิยะฮ์ (Jemaah Islamiyah) หรือกลุ่มเจไอ คือ กลุ่มก่อการร้ายในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีศูนย์กลางอยู่ที่อินโดนีเซีย โดยมีเป้าหมายหลักขององค์กรคือการก่อตั้งรัฐอิสลามในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ของมาเลเซีย อินโดนีเซีย ภาคใต้ของฟิลิปปินส์ และจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย เครือข่ายของเจไอมีความเชื่อมโยงกับกลุ่มอัลกออิดะฮ์ แนวร่วมปลดปล่อยอิสลามโมโร และกลุ่มกัมปูลัน มุญาฮีดีนในมาเลเซีย

กลุ่ม BRN (Barisan Revolusion National Malaya Patani) คือ กลุ่มขบวนการทางการเมืองแบ่งแยกดินแดนทางภาคใต้ของประเทศไทย ครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดน ยะลา ปัตตานี และอีก 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา ได้แก่ อ.สะบ้าย้อย อ.จะนะ อ.เทพา และ อ.นาทวี มีการเคลื่อนไหวดำเนินการจัดตั้งขบวนการใต้ดินเป็นระยะเวลานานหลายสิบปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปลดปล่อยเป็นรัฐอิสระ จากรัฐไทย สถาปนาตนเองเป็นรัฐอิสลามบริสุทธิ์ หรือรัฐปาตานี

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแนวโน้มการระดมทุนและหาแนวร่วมในการก่อการร้ายและมาตรการในการสกัดกั้นนักรบก่อการร้ายต่างชาติ (Foreign Terrorist Fighter) ของไทย ศึกษาเฉพาะกรณีการสื่อสารผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ สื่อสังคมออนไลน์ และธุรกรรมการค้าที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย มีแนวคิดที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดเรื่องผลประโยชน์แห่งชาติ (National Interest)

แนวคิดพื้นฐานในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ นโยบายต่างประเทศ การดำเนินนโยบายของรัฐด้านการต่างประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนองผลประโยชน์แห่งรัฐหรือชาติเป็นเป้าหมาย ซึ่ง Charles O. Learche Jr. และ Abdul Aziz ได้กล่าวเกี่ยวกับเรื่องผลประโยชน์แห่งชาติว่ามีวัตถุประสงค์พื้นฐานที่สำคัญ 6 ประการ ได้แก่

1) การคงอยู่ของชาติ (Self-Preservation) หมายถึง การรักษาความเป็นชาติให้คงอยู่ ได้แก่ รัฐบาล ดินแดน ประชาชน และอำนาจอธิปไตย

2) ความมั่นคงปลอดภัย (Security) หมายถึง รัฐมีเป้าหมายที่จะดำเนินให้รัฐของตนมีความมั่นคงปลอดภัยอาจด้วยการป้องกันและลดภัยคุกคามด้วยการสร้างความสัมพันธ์กับรัฐอื่น ๆ

3) ความเป็นอยู่ในการดำรงชีวิตที่ดี (Well-Being) หมายถึง รัฐดำเนินการเพื่อให้ความเป็นอยู่ของประชาชนในรัฐมีความเป็นอยู่ที่ดี อาจวัดจากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic Growth Ratio) ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (Gross National Product) อัตราการจ้างงาน (Employment Rate)

4) อุดมการณ์ของชาติ (Ideology) หมายถึง รัฐมีความเชื่อถือในแนวคิดใด ๆ และพยายามยึดถือแนวคิดนั้น เผยแพร่แนวคิดให้เป็นที่ยอมรับต่อรัฐอื่น ๆ

5) การแสวงหาอำนาจ (Power) คือ อำนาจเป็นสิ่งหนึ่งที่ช่วยให้รัฐมีความคงอยู่ในการรักษาดินแดน และอำนาจอธิปไตย อำนาจจึงเป็นเหมือนขีดความสามารถที่รัฐหนึ่ง ๆ จะสามารถดำเนินการตามเจตนารมณ์ของตนเองได้

6) ศักดิ์ศรีของชาติ (Prestige) คือ การแสดงการยอมรับและเคารพต่อรัฐของตน โดยการดำเนินการต่าง ๆ ให้รัฐอื่น ๆ ยอมรับ

2. แนวคิดว่าด้วยภัยคุกคามความมั่นคง

ภัยคุกคามความมั่นคงโดยนิยามของ Elke Krahmann กล่าวว่าเป็นเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดผลลบต่อความคงอยู่ของรัฐ สวัสดิการของประชาชน สังคม หรือของรัฐ ทั้งนี้ภัยคุกคามประกอบด้วย

1) เหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบในแง่ลบที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต เช่น การเกิดสงครามกลางเมือง เป็นต้น

2) ระดับของผลกระทบที่ตามมาหลังจากเกิดเหตุการณ์ ที่อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัย ความมั่นคง ความอยู่รอดของประชาชน เช่น การเกิดโรคระบาด การใช้อาวุธทำลายล้างสูงที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ เป็นต้น

3) ภัยคุกคามความมั่นคงที่กระทบในระดับภูมิศาสตร์ เช่น สงครามนิวเคลียร์ เป็นต้น

4) ธรรมชาติของภัยคุกคามแยกแยะตามกลุ่มเป้าหมาย เช่น รัฐ กลุ่มชาติพันธ์ กลุ่มผู้นับถือศาสนา หรือว่าภัยคุกคามต่อบุคคลทั่วไป

3. แนวคิดว่าด้วยความสัมพันธ์ข้ามชาติ (Transnationalism)[1]

คำว่า Transnational ใช้ในความหมายของ **กิจกรรมที่ข้ามพรมแดนของรัฐ** สำหรับ **ความสัมพันธ์ข้ามชาติ** (Trannational Relations) ขึ้นกับความเคลื่อนไหว 3 ชนิด คือ

1) ความเคลื่อนไหวของสิ่งของทางกายภาพ (Physical Object) รวมทั้งประชากรมนุษย์

2) ความเคลื่อนไหวของข่าวสาร และความคิด

3) ความเคลื่อนไหวของเงินและสินเชื่อ

ความเจริญเติบโตของการเชื่อมโยงข้ามชาติ (Transnational Linkages) ดังกล่าวนี้ได้กลายเป็นส่วนสำคัญของการเมืองโลกในปัจจุบัน เงื่อนไขทางการเมืองมหภาค (Macropolitical Conditions) 2 ประการที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อความเจริญเติบโตของการติดต่อข้ามชาติ ได้แก่ (1) ความเจริญทางเทคโนโลยีด้านการคมนาคมและการขนส่ง และ (2) การขยายตัวของการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันระหว่างตัวแสดงต่าง ๆ

Huntington ได้ให้คำจำกัดความของ องค์การข้ามชาติ (Transnational Organization) โดยใช้บรรทัดฐานดังต่อไปนี้

- เป็นองค์การที่ซับซ้อนภายใน (Complex Organization Internally)
- เป็นองค์การที่ปฏิบัติภารกิจเฉพาะเรื่อง (Functionally Specific)
- เป็นองค์การที่ปฏิบัติข้ามพรมแดนของชาติด้วยความตั้งใจ

4. แนวคิดโครงสร้างทางสังคมและสภาวะไร้บรรทัดฐาน (Merton Social Structure and Anomie)[2]

Robert K. Merton วิเคราะห์โครงสร้างทางสังคมโดยให้ความเห็นว่าความต้องการของมนุษย์ไม่ได้จำกัดด้วยกฎระเบียบทางสังคมเท่านั้น แต่วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่กำหนดเป้าหมายความสำเร็จของมนุษย์ว่าแต่ละสังคมกำหนดเป้าหมาย หรือจุดหมายความสำเร็จไม่เหมือนกัน ซึ่งในสังคมได้กำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย (Goals) และวิถีทาง (Means) ที่จะไปถึงเป้าหมาย ทั้งนี้ความต้องการและความรับรู้ของมนุษย์แต่ละคนอาจไม่เหมือนกันที่จะสามารถเดินไปตามเป้าหมาย และวิถีทางได้ทั้งหมด จึงทำให้เกิด Goals Means Dysjunction หรือสภาวะที่เป้าหมายและวิถีทางไม่สอดคล้องกัน มนุษย์จึงมีการปรับตัวในสังคมเป็น 5 รูปแบบ เรียกว่า Types of Adaptation ดังนี้

1) Conformity เป็นรูปแบบการปรับตัวของพฤติกรรมที่มีลักษณะปกติ เป็นรูปแบบการปรับตัวของคนส่วนใหญ่ เป็นที่ยอมรับของสังคม คือมีพฤติกรรมที่ยอมรับทั้งเป้าหมายของสังคม (Goals:+) และปฏิบัติตามวิถีทางแห่งสังคม (Means:+)

---

[1] สมพงศ์ ชูมาก, ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศยุคปัจจุบัน (ทศวรรษ 1990 และแนวโน้ม), น. 48-50.

[2] Merton, R. (1968). Social theory and social structure. Enl. Ed. New York: Free Press.

2) Innovation เป็นรูปแบบการปรับตัวที่ยอมรับเพียงวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของสังคม (Goals:+) เท่านั้น แต่ไม่ยอมปฏิบัติตามวิถีทางของสังคม (Means:-) การปรับตัวลักษณะนี้ก่อให้เกิดปัญหาแก่สังคม คนที่มีพฤติกรรมรูปแบบนี้มักจะปฏิเสธกฎเกณฑ์หรือระเบียบข้อบังคับของสังคม มักจะมีพฤติกรรมการทุจริต และมักก่ออาชญากรรมเช่นการปล้น (Street Crime)

3) Ritualism รูปแบบการปรับตัวที่ยอมรับแต่วิถีทางแห่งสังคม (Means:+) แต่ไม่ยอมรับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของสังคม (Goals:-) ผู้ที่มีพฤติกรรมรูปแบบนี้จะดำเนินชีวิตตามกฎเกณฑ์และระเบียบของสังคม แต่จะตัดความต้องการของตนเองในด้านวัตถุประสงค์ บุคคลที่มีพฤติกรรมรูปแบบนี้มักไม่ได้สร้างความเดือดร้อนให้สังคม มีความเชื่อมโยงกับผู้ที่ทำพิธีกรรมทางศาสนา

4) Retreatism เป็นรูปแบบการปรับตัวที่ปฏิเสธทั้งวัตถุประสงค์ (Goals:-) และวิถีทางของสังคม (Means:-) คนที่มีพฤติกรรมในรูปแบบนี้มักเป็นประเภทหนีสังคม และหาสิ่งอื่นมาทดแทนสังคม เช่น ผู้ติดสุรา และยาเสพติด

5) Rebellion เป็นรูปแบบการปรับตัวที่ไม่ยอมรับทั้งวัตถุประสงค์ (Goals:-) และวิถีทางของสังคม (Means:-) และเสนอวัตถุประสงค์ (Goals) และวิถีทางของสังคม (Means) ใหม่ ๆ เข้ามาทดแทนโครงสร้างสังคมที่มีอยู่ เช่น พวกหัวรุนแรง นักปฏิวัติ กบฏ ผู้ก่อการร้าย เป็นต้น

5. แนวคิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย

ระดับของการก่อความไม่สงบตามความหมายของกองทัพบกสหรัฐอเมริกา[3] อธิบายไว้ดังนี้

การก่อความไม่สงบ (Insurgency) คือ การเคลื่อนไหวของขบวนการที่มุ่งประสงค์จะล้มล้างอำนาจรัฐที่มีอยู่เดิม เป้าหมายอาจจำกัดเพียงต้องการแยกตัวออกจากการควบคุมของรัฐบาลจนถึงการเข้ายึดอำนาจรัฐ และเข้าแทนที่รัฐบาลปัจจุบัน โดยการใช้การบ่อนทำลายและการต่อสู้ด้วยอาวุธ ซึ่งมีระดับความรุนแรงที่ยังไม่ถึงขั้นสงครามกลางเมือง

สงครามการก่อความไม่สงบ (Insurgency War) คือ การต่อสู้ระหว่างรัฐบาลที่ปกครองประเทศ กับขบวนการก่อความไม่สงบ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากภายนอกเข้ามาปฏิบัติการด้วยวิธีการรุนแรงภายในประเทศต่อจุดล่อแหลมทางด้านการเมือง สังคม จิตวิทยา เศรษฐกิจ การทหาร และประชาชนของฝ่ายรัฐบาล ทั้งนี้เพื่อล้มล้างอำนาจรัฐสงครามดังกล่าวนี้ แตกต่างจากการก่อความไม่สงบที่มีความรุนแรงกว่าขึ้นอยู่กับระดับของการคุกคามที่มีต่อฝ่ายรัฐบาลและวัตถุประสงค์ในการควบคุมพื้นที่ของฝ่ายก่อความไม่สงบ

สงครามกลางเมือง (Civil War) คือ การขัดแย้งในประเทศที่มีลักษณะ ดังนี้

1. ฝ่ายก่อความไม่สงบยึดครองและควบคุมพื้นที่เอาไว้ได้
2. ฝ่ายก่อความไม่สงบ จัดตั้งรัฐบาลเข้าบริหารพื้นที่ที่ควบคุม

---

[3] Field Manual No.100-20, Military Operations in Low-intensity Conflict, 7 March, 1989 อ้างในเอกสาร น.ส.100-20 การป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบ โรงเรียนเสนาธิการทหารบก พ.ศ. 2536 หน้า 1-2 ถึง 1-4.

3. ประเทศอื่นให้การยอมรับรัฐบาลของฝ่ายก่อความไม่สงบ และแสดงจุดยืนต่อการขัดแย้งอย่างแน่ชัด
4. ฝ่ายก่อความไม่สงบมีกำลังทหารซึ่งมีผู้บังคับบัญชาโดยเฉพาะถืออาวุธโดยเปิดเผย ติดเครื่องหมายโดยแจ้งชัด และปฏิบัติการตามกฎการทำสงคราม
5. สถานการณ์อยู่ในสภาวะการเป็นปฏิปักษ์ โดยทั่วไปมีการเผชิญหน้ากันโดยตรงด้วยกำลังทหารเป็นส่วนใหญ่

การบ่อนทำลาย (Subversion) คือ การกระทำเพื่อบั่นทอนพลังอำนาจทางทหาร เศรษฐกิจ การเมือง สังคมจิตวิทยา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี หรือกำลังใจของฝ่ายรัฐบาลหรือผู้ครองอำนาจ ทั้งนี้ด้วยการใช้กำลังและความรุนแรง หรือแทรกซึมเข้าไปบั่นทอนเพื่อล้มล้าง อำนาจการปกครอง หรือชักจูงหันเหการปฏิบัติ หรือนโยบายของผู้ครองอำนาจรัฐตามแนวทางที่ได้วางแผนไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นขั้นตอนโดยต่อเนื่อง

การก่อความวุ่นวานของประชาชน (Civil Disturbance) คือ การใช้ประชาชนหรือมวลชนเข้าขัดขวางการปฏิบัติงาน และการผลิตของรัฐบาล และเพื่อบั่นทอนการสนับสนุนของประชาชนต่อรัฐบาล โดยการกระทำแสดงให้เห็นถึงความอ่อนแอของรัฐบาล ทั้งนี้อาจจัดตั้งหน่วยใต้ดินและหน่วยสนับสนุนเพื่อยุยงและจัดให้มีการนัดหยุดงานของผู้ใช้แรงงาน การชะลอการทำงาน การชุมนุมประท้วงและการก่อจลาจล ซึ่งฝ่ายตรงข้ามอาจแสวงผลจากสถานการณ์ดังกล่าวดำเนินการก่อวินาศกรรมควบคู่ไปด้วย

การก่อจลาจล (Riot) คือ การกระทำของฝูงชนด้วยวิธีการรุนแรงไม่คำนึงถึงกฎหมายและไม่เชื่อฟังเจ้าหน้าที่ผู้รักษาความสงบเรียบร้อย แต่จะเชื่อฟังและปฏิบัติตามการชักจูงของผู้นำกลุ่ม ถึงแม้จะเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายหรือกระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองก็ตาม[4]

การก่อวินาศกรรม (Sabotage) คือ การปฏิบัติการที่มีความประสงค์ในการทำอันตราย การเข้าแทรกแซง หรือขัดขวางการป้องกันประเทศของชาติใดชาติหนึ่งโดยการทำลายวัตถุเพื่อการสงคราม สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกหรือทรัพยากรธรรมชาติ

การก่อการร้าย (Terrorism) คือ การใช้ความรุนแรง หรือข่มขู่ว่าจะใช้ความรุนแรง ซึ่งได้ไตร่ตรองไว้ล่วงหน้า เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเมือง ลัทธิ ศาสนา หรืออุดมการณ์โดยสร้างความหวาดผวาหรือความกลัวด้วยวิธีการข่มขู่ หรือบังคับด้วยกำลัง

สงครามกองโจร (Guerrilla Warfare) คือ การปฏิบัติการทางทหารและแบบทหารในดินแดนของข้าศึก หรือที่ข้าศึกยึดครองอยู่ด้วยการใช้กำลังไม่ตามแบบ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประชาชนในท้องถิ่น สงครามกองโจรเป็นการปฏิบัติการรุกด้วยความรวดเร็วและรุนแรงในช่วงเวลาอันสั้น โดยใช้การจู่โจม ความคล่องแคล่วและการถอนตัวหนีอย่างรวดเร็ว การดำเนินการสงครามกองโจรขึ้นอยู่กับผลกระทบทางด้านการทหาร

---

[4] Paul Wilkinson, “Trends in International Terrorism and the American Response.” In Terrorism and International Order, Lawrence Freedom et al. (London: Routledge & Kegan Paul, 1986) , pp. 37-55.

การเมืองและข้อพิจารณาทางด้านกฎหมาย รวมทั้งการสนับสนุนจากประชาชนในท้องถิ่นและการสนับสนุนจากนอกประเทศ

ยุทธวิธีกองโจรจะปฏิบัติการด้วยกำลังขนาดเล็กหรือกิจกรรมย่อย ๆ ด้วยเทคนิคการรบกวน (harassment) และการก่อการร้าย (terrorism) จึงอาจกล่าวได้ว่าการก่อการร้ายเป็นเทคนิคที่กองโจรนำมาใช้ได้แก การวางระเบิด การลอบสังหาร การลักพาตัว การขู่ขวัญ การทรมาน การฆาตกรรมและการข่มขู่ว่าจะเปิดเผยความลับ (Blackmail) กองโจรจะนำเอาเทคนิคเหล่านี้มาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางอ้อมในการบีบบังคับ ในการกระตุ้น ยั่วยุ และการคุกคาม

<u>รูปแบบของการก่อการร้าย</u> (Forms of Terrorism)

1) การก่อการร้ายทางอาญา (Criminal terrorism) ซึ่ง วิลคินสัน[3] อธิบายว่า เป็นการก่อการร้ายที่ต้องการผลประโยชน์ทางทรัพย์สินหรือได้มาซึ่งผลทางจิตวิทยา และแยกได้อย่างชัดเจนระหว่างการก่อการร้ายทางอาญา กับการก่อการร้ายทางการเมือง และเชื่อว่ากิจกรรมทางด้านอาชญากรรมไม่มีคุณค่าหรือคุณความดีที่จะให้ความสนใจเหมือนกับความรุนแรงที่เกิดขึ้นเพื่อการปฏิวัติหรือการกู้ชาติ แต่ทางตรงกันข้าม Bell จัดกลุ่มการก่อการร้ายอาญาไว้ว่าเป็นการก่อการร้ายทางการเมืองในระดับต่ำ (low-level form of political terror)

Bell และ Ted Robert Gurr[5] ได้นำทฤษฎีนี้มาใช้กับการก่อการร้ายในอเมริกา โดยกล่าวว่าการก่อการร้ายในประเทศคือกิจกรรมของอาชญากรรมที่มีความสำคัญเร่งด่วนมากเพราะว่า นักก่อการร้ายชาวอเมริกันไม่ได้ถูกชักจูงหรือปลุกปั่นให้หลงผิดและไม่ได้รับการสนับสนุนจากประเทศอื่น ๆ การก่อการร้ายเป็นไปด้วยเงื่อนไขส่วนตัวเท่านั้น ด้วยเหตุนี้การก่อการร้ายภายในประเทศจึงเป็นเพียงกิจกรรมหนึ่งทางอาชญากรรม และการต่อต้านการบังคับใช้กฎหมายทั่ว ๆ ไป

2) การก่อการร้ายทางอุดมการณ์ (Ideological terroriam) รูปแบบนี้ถูกนำมาใช้เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่กรอบอุดมการณ์ของอำนาจทางการเมือง ซึ่งอธิบายโดย วินคินสัน และครอซิเออร์

Bell บอกว่าการก่อการร้ายทางอุดมการณ์เกี่ยวข้องกับการปฏิวัติเสมอ แต่ Gurr บอกว่าการปฏิวัติกับการก่อการร้ายยังมีรูปแบบที่ไม่แน่ชัดนัก และการก่อการร้ายอย่างเดียวไม่สามารถที่จะมีผลถึงขั้นปฏิวัติได้ แต่เคยถูกนำมาใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเมืองบางอย่างได้

3) การก่อการร้ายทางเชื้อชาติ (nationalistic terrorism) วินคินสันอธิบายว่าเป็นการก่อการร้ายเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของกลุ่มชนเชื้อชาติเดียวกันในด้านอุดมการณ์ทางการเมืองของชนชาตินั้น ๆ แม้รูปแบบนี้จะเห็นได้ชัดเจนแต่บางครั้งก็สับสน เช่น การใช้กำลังของเชื้อชาติหนึ่งบ่อยครั้งเป็นไปในลักษณะการก่อการร้ายทางอุดมการณ์ การก่อการร้ายเพื่อชนชาติมักจะใช้คำขวัญหรือความมุ่งมั่นไปในทางอุดมการณ์หรือการปฏิวัติเพื่อผลให้เกิดกำลังอำนาจมากขึ้น

---

[5] J. Bowyer Bell and Ted Robert Gurr, “Terroriam and Revolution in America.” In Violence in American, Hugh D. Graham and Ted Robert Gurr (Newbury Park, CA: Sage.,1979) , pp. 329-347

4) การก่อการร้ายที่สนับสนุนโดยรัฐ (state-sponsored terrorism) รูปแบบที่คณะบริหารของประธานาธิบดีเรแกน ได้อธิบายถึงการโจมตีในระดับต่ำต่อสถานฑูตอเมริกาและฐานทัพทหารของอเมริกาว่าเป็นการก่อการร้าย ครอบคลุมไปถึงการใช้ความรุนแรงในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศนอกเหนือไปจากการใช้แบบธรรมเนียมของการฑูตอย่างปกติ ตัวอย่างได้แก่ กรณีที่สถานฑูตอเมริกาในกรุงเตหรานถูกโจมตีในปี 1979 และลอบวางระเบิดหน่วยทหารของอเมริกาซึ่งปฏิบัติภารกิจในตะวันออกกลาง ประเทศที่ให้การสนับสนุนการปฏิบัติการนี้จะถูกเรียกว่า รัฐก่อการร้าย (terrorist states)

5) การก่อการร้ายแบบกองโจร (guerrilla terrorism) รูปแบบการก่อการร้ายแบบกองโจรเกี่ยวพันอย่างใกล้ชิดกับการก่อการร้ายที่สนับสนุนโดยรัฐ เสมือนเทคนิคที่จะขยายการต่อสู้ของสงครามกองโจรให้กว้างขวางขึ้น การก่อการร้ายไม่ใช่ยุทธวิธีแรกของกองโจร ยุทธวิธีแบบคอมมานโดเป็นยุทธวิธีแรกที่ใช้เพื่อทำลายฐานการส่งกำลังของฝ่ายรัฐบาล การใช้รูปแบบการก่อการร้ายแบบไม่รู้จักเลือกหรือพิจารณาในการต่อสู้แบบกองโจรจำเป็นที่จะต้องได้รับการสนับสนุนจากสาธารณชนทั่วไปและการก่อการร้ายที่กระทำต่อประชาชนก็ยากที่จะให้ได้ความนิยมจากประชาชน

<u>ยุทธวิธีของการก่อการร้าย</u> (Tactics of Terrorism)[6]

Jenkins กล่าวว่า ร้อยละ 95 ของการก่อการร้ายใช้ยุทธวิธี ดังต่อไปนี้

1. การวางระเบิด (bombing)
2. การวางเพลิง (arson)
3. การจี้เครื่องบิน (hijacking)
4. การลอบซุ่มโจมตี (ambush)
5. การลักพาตัว (kidnapping)
6. การยึดตัวประกัน (hostage taking)

6. แนวคิดเกี่ยวกับอาชญากรรมคอมพิวเตอร์

อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ หมายถึง การกระทำความผิดทางอาญาในระบบคอมพิวเตอร์หรือการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการกระทำความผิดอาญา อาทิ การโจรกรรมข้อมูล ทำลาย แก้ไขข้อมูลต่าง ๆ เป็นต้น ระบบคอมพิวเตอร์ที่กล่าวถึงรวมถึงระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่เชื่อมโยงกับระบบดังกล่าวด้วย ซึ่งอาชญากรรมในเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เรียกอีกอย่างหนึ่งได้ว่า อาชญากรรมไซเบอร์ (Cybercrime)

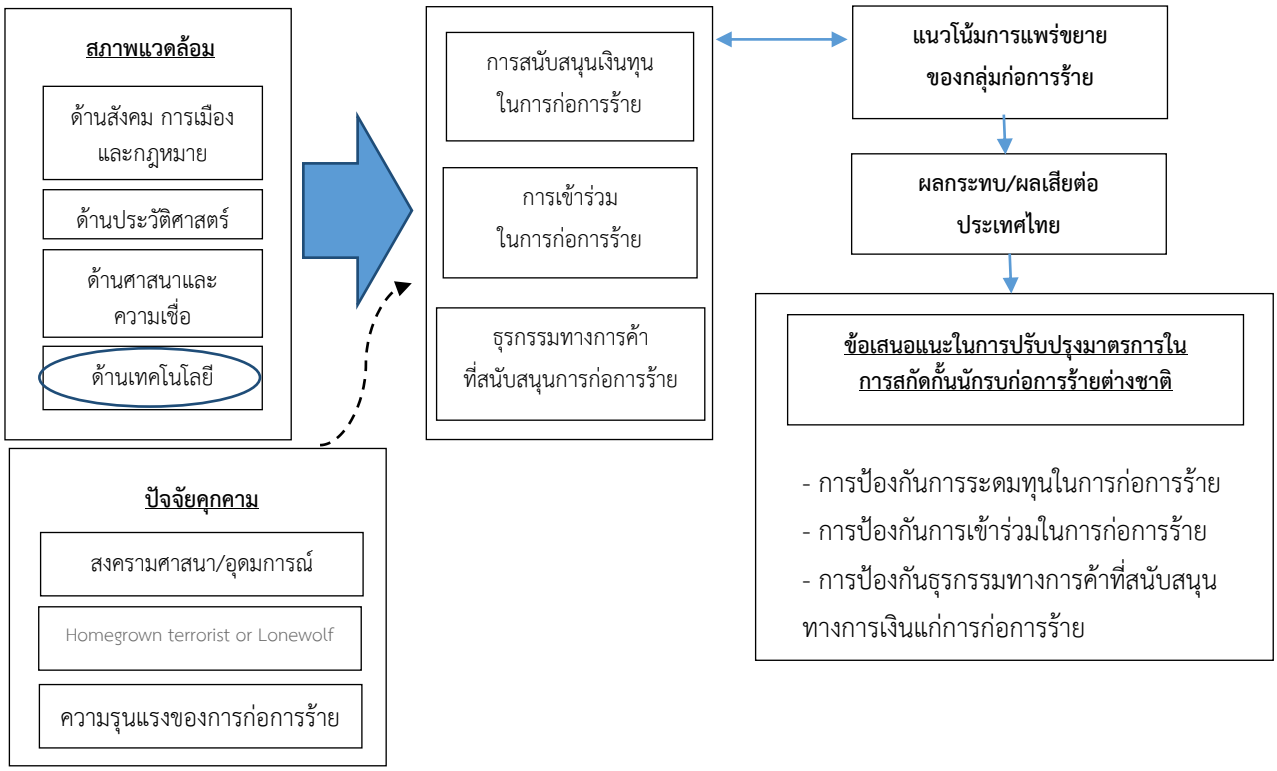
ทั้งนี้การเกิดขึ้นของระบบเทคโนโลยีอินเตอร์เน็ตสร้างความสะดวกสบายในการแลกเปลี่ยนข้อมูลมากขึ้น แต่ในทางตรงกันข้ามก็กลายเป็นดาบสองคมเป็นช่องทางที่ช่วยอำนวยความสะดวกให้ผู้กระทำความผิด หรือแม้แต่กลุ่มก่อการร้ายใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีนี้ได้เช่นกัน ซึ่งพบว่าการกระทำความผิดที่

[6] Brian Jenkins, International Terrorism: The Other World War (Santa Monica, CA: The Rand Corp., 1985), p. 13.

สำคัญ ๆ การก่อวินาศกรรมคอมพิวเตอร์ (Computer sabotage) หรือการกรรโชก รีดไถทางคอมพิวเตอร์ และการเข้าไปในระบบโดยปราศจากอำนาจ (Computer hacking)

การก่อวินาศกรรมอินเตอร์เน็ต (Computer sabotage) และการข่มขู่ทางอินเตอร์เน็ต ด้วยวิธีการปล่อยโปรแกรมไวรัส วอร์ม โทรจัน มัลแวร์ เป็นต้น

กรอบแนวคิดการศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัยจากข้อมูล 2 ส่วน กล่าวคือ ส่วนแรก ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการป้องกันการก่อการร้ายของไทย ส่วนที่สอง ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้มาจากการค้นคว้าข้อมูลทางบทความ เอกสารทางวิชาการต่าง ๆ ตลอดจนเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิวัฒนาการของการก่อการร้ายจากสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบันทั้งด้านสังคม การเมือง กฎหมาย ประวัติศาสตร์ ศาสนา(ความเชื่อ) และเทคโนโลยี ประกอบกับการให้ข้อมูลจากผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการก่อการร้าย สรุปข้อค้นพบในการศึกษาได้ดังนี้

1. สถานการณ์การก่อการร้ายในปัจจุบัน

การเกิดของกองกำลังรัฐอิสลาม หรือ IS หรือ ISIS หรือ ISIL สร้างความตื่นตระหนกให้แก่ประวัติศาสตร์การก่อการร้ายของโลกเป็นอย่างมาก หลาย ๆ ชาติตื่นกลัวและพยายามรับมือและป้องกันประชาชน และชาติของตนให้ปลอดภัยจากภัยการก่อการร้ายที่อาจกระทบ

กองกำลังรัฐอิสลามแห่งอิรักและซีเรีย (Islamic State of Iraq and Syria) หรือ ISIS หรือกองกำลังรัฐอิสลามแห่งอิรักและลีแวนท์ (The Islamic State of Iraq and the Levant) หรือ ISIL โดยเป็นการรวมกองกำลังของกลุ่มคนที่ยึดถือสำนักคิดซุนนี (Sunni) ปฏิบัติการในอิรักและซีเรีย และเปลี่ยนชื่อในเวลาต่อมาเป็น “รัฐอิสลาม” (Islamic State) หรือ IS เปิดตัวด้วยการท้าทายกลุ่มก่อการร้ายอัลกออิดะฮ์ และประกาศเปิดตัว อัล-บัฆดาดี ในฐานะผู้นำขบวนการต่อสู้ตามแนวญิฮาด (Jihadist) ระดับโลก ซึ่งในภาษาอาหรับ ญิฮาด (Jihadist) หมายถึงการต่อสู้ดิ้นรน และประกาศตัวเองเป็น “ผู้นำของโลกมุสลิมทุกแห่งหน” ใช้ชื่อเรียกว่าเคาะลีฟะฮ์อิบรอฮีม (Caliph Ibrahim) ปกครองพลเมืองราว 10 ล้านคน

จากรายงานของ The Economist พบว่ากลุ่ม IS มีกองกำลังเป็นจำนวนมาก มี 6,000 คนในอิรัก 3,000 – 5,000 คน ในซีเรีย มีกองกำลังต่างชาติหรือนักรบมุญาฮิดีนนานาชาติ 3,000 คน โดย 1,000 คนมาจากเชชเนีย และ 500 คนมาจากฝรั่งเศสและอังกฤษ และยังมีกองกำลังที่เป็นทหารบ้านอีกราว 15,000 คน ซึ่งทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าพื้นฐานของศาสนาอิสลามที่เป็นเอกภาพทำให้ชาวมุสลิมมีสัมพันธ์พิเศษต่อกันไม่ว่าจะมาจากที่ใด ใช้ภาษาใด มีชาติพันธุ์ใด ก็ให้ความรู้สึกเหมือนเป็นพี่น้องกัน มีพื้นฐานอารมณ์ร่วมกัน หรืออาจเรียกได้ว่ามาจากสติสำนึกแห่งของชุมชน หรือ อุมมะฮ์ (ประชาชาติอิสลาม) ซึ่งกลุ่มคนที่เข้าร่วมปฏิบัติการในการก่อการร้ายอาจเป็นกลุ่มบุคคลที่มีแนวความคิดร่วมกัน มีอุดมการณ์ (Ideology) เดียวกัน และอาจเป็นคนที่ได้รับประสบการณ์ที่ไม่ดีจากสังคม และอยากต่อต้านสังคมด้วยวิถีทางของตัวเอง ด้วยการสร้างโลก และสังคมใหม่ ๆ ขึ้น

ภายหลังจากที่กลุ่ม IS ได้ก่อตั้งเคาะลีฟะฮ์มาตั้งแต่เดือนมิถุนายน ในปี พ.ศ. 2557 พร้อมกับได้นำการตีความกฎหมายอิสลามแบบเข้มข้นมาใช้ มีการใช้ความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง ทั้งการโจมตีพลเรือน การสังหารหมู่ การลักพาตัว การทรมาน การบังคับผู้หญิงให้เป็นทาส มีการนำเสนอวิดีโอการตัดศรีษะนักหนังสือพิมพ์อเมริกัน และผู้ช่วยชาวอังกฤษไปพร้อมกัน[7]

จากการใช้ความรุนแรงของกลุ่ม IS สร้างความตื่นตระหนกและต้องการปราบปรามกลุ่ม IS ให้สูญเสียฐานอำนาจลง เพราะหากกลุ่ม IS ยังมีศักยภาพอยู่ในระดับนี้อาจจะสร้างปัญหาในอนาคตให้กับนานาประเทศได้

---

[7] จรัญ มะลูลีม. “รัฐอิสลามในอิรักและซีเรีย”. จุลสารความมั่นคงศึกษา. สถาบันข่าวกรอง สำนักข่าวกรองแห่งชาติ. ฉบับที่ 149, พฤศจิกายน 2557.

ทำให้กลุ่ม IS ในตะวันออกกลางได้ถูกฝ่ายรัฐบาลของอิรักและซีเรียภายใต้ความช่วยเหลือจากประเทศมหาอำนาจอย่างสหรัฐฯ และรัสเซีย โจมตีอย่างหนักจนสามารถยึดดินแดนที่อยู่ในการครอบครองของกลุ่มก่อการร้าย IS ในพื้นที่อิรัก และซีเรีย ได้แก่ ซามาร่า โมซุล ติกริต รักกา เป็นต้น กลับมาจากการครอบครองของ IS ได้ ส่งผลให้กลุ่ม IS เหลือพื้นที่ในการครอบครองแค่ราว 10% จากที่เคยยึดครองทั้งในอิรักและซีเรีย[8]

จนกระทั่งในที่สุดนายไฮดาร์ อัล อาบาดี นายกรัฐมนตรีอิรัก ได้ออกประกาศแถลงว่า สงครามการปราบกลุ่ม IS ในอิรักได้สิ้นสุดลงแล้ว หลังจากเข้าควบคุมพื้นที่เมืองโมซุลซึ่งเป็นฐานที่มั่นใหญ่ในอิรักในเดือนกรกฎาคม 2560 (“อิรักประกาศสิ้นสุดสงครามปราบไอเอสแล้ว” 2560)

ปัญหาที่ตามมาหลังจากการสิ้นสุดของ IS คือ กลุ่มนักรบก่อการร้ายสมาชิกของ IS ได้กระจายตัวกลับสู่ประเทศต้นทางของตน ซึ่งประเด็นที่น่าสนใจคือกลุ่มนักรบก่อการร้ายพวกนี้กลับใจ หรือรอการกลับมารวมกันจัดตั้งรัฐอิสลามอีกครั้งกันแน่ นอกจากการกระจายตัวของกลุ่มนักรบก่อการร้ายไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ของโลกแล้ว ยังปัญหาการอพยพลี้ภัยของผู้หนีภัยสงครามจากพื้นที่สงครามเข้าสู่ภูมิภาคยุโรปจำนวนมาก ทั้งเยอรมนี ฝรั่งเศส อังกฤษ สเปน ซึ่งกลุ่มผู้ลี้ภัยดังกล่าวบางส่วนอาจเป็นกลุ่มนักรบก่อการร้ายแทรกซึมเข้าไปด้วย

รูปแบบการก่อการร้ายรูปแบบใหม่ที่ปรากฏขึ้นภายหลังจากการสิ้นสุดของยุค IS เริ่มมีรูปแบบที่เรียกว่าหมาป่าเดียวดาย หรือ ‘Lone wolf’ ดำเนินการด้วยการตัดสินใจคนเดียว เป็นบุคคลที่อยู่นอกเครือข่ายองค์กรก่อการร้าย ไม่เคยมีประวัติอาชญากรรมใด ๆ ซึ่งรูปแบบการก่อการร้ายรูปแบบใหม่นี้เป็นอุปสรรคต่อหน่วยงานความมั่นคงในการตรวจจับความเคลื่อนไหวของการก่อการร้ายยากมากขึ้น

เหตุการณ์ก่อการร้ายในปัจจุบันเริ่มไม่ได้อยู่ในเฉพาะพื้นที่แถบตะวันออกกลางหรือแอฟริกาเพียงเท่านั้น ปัจจุบันยุโรปต้องเผชิญกับวิกฤติการก่อการร้ายที่เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งการเปิดปฏิบัติการก่อการร้ายที่มาจากกลุ่มก่อการร้ายโดยตรง เช่น กรณีชาร์ลี เอบโด ที่มาจากกลุ่ม IS โดยตรง และรูปแบบการก่อการร้ายรูปแบบใหม่หรือ Lone Wolf เช่นการขับรถพุ่งชนคนในนีซ ประเทศฝรั่งเศส (15 กรกฎาคม 2559) การขับรถพุ่งชนคนในตลาดคริสต์มาสที่เบอร์ลิน ประเทศเยอรมนี (20 ธันวาคม 2559) จากรูปแบบการปรับเปลี่ยนเป็น Lone Wolf ในการก่อการร้ายอาจจะเป็นเพราะผลจากการติดตาม เฝ้าระวัง ตรวจความเข้มงวดของรัฐบาลยุโรป องค์กรหรือกลุ่มก่อการร้ายที่จัดตั้งขึ้นในพื้นที่รัฐตะวันตกจึงถูกติดตามพอสมควร[9] คำตอบจึงออกมาที่รูปแบบนี้ซึ่งติดตามได้ยาก ยากลำบากในการควบคุมและป้องกัน

นอกจากนี้ภูมิภาคที่น่าจับตามองเกี่ยวกับสถานการณ์การก่อการการร้าย คือ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งมีกลุ่มคนจากภูมิภาคนี้บางส่วนจากประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ เข้าร่วมเป็นนักรบก่อการร้ายของกลุ่ม IS ด้วย โดยภายหลังจากสิ้นสุดของกลุ่ม IS กลุ่มคนเหล่านี้ก็ได้เดินทางกลับมาสู่ประเทศ

---

[8] พลตรี อภิศักดิ์ สมบัติเจริญนนท์. “ปัญหารัฐอิสลาม (Islamic State) ในตะวันออกกลาง:บทเรียนสำหรับภูมิภาคอาเซียน”. รัฏฐาภิรักษ์ ปีที่ 61 ฉบับที่ 1, มกราคม-เมษายน 2562.

[9]สุรชาติ บำรุงสุข. (2560), “The Evolution of Terrorism วิวัฒนาการก่อการร้ายหลัง 9/11”, Waymagazine. https://waymagazine.org/interview_surachart/

ตนทางของตน อีกทั้งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ยังมีความขัดแย้งกันเป็นจำนวนมาก ได้แก่ ความขัดแย้งในพม่ากับกลุ่มโรฮิงญาในรัฐยะไข่ กลุ่มญะมาอะฮ์ อิสลามิยะฮ์ ในอินโดนีเซีย กลุ่มแนวร่วมปลดปล่อยอิสลามโมโร ในฟิลิปปินส์ กลุ่ม BRN ในชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย เป็นต้น จึงเป็นภูมิภาคที่น่าจับตามองว่ากลุ่มก่อการร้ายอาจใช้ประโยชน์จากความขัดแย้งดังกล่าว และนำแนวคิดสุดโต่งเข้ามาเผยแพร่ได้

1.1 การสนับสนุนเงินทุนในการก่อการร้าย

แหล่งเงินทุนในการก่อการร้ายต่างชาติมาจาก 5 แหล่ง[10]หลัก ๆ ดังนี้

1. ธุรกิจถูกกฎหมาย (Legitimate investment)

การเงินของกลุ่มก่อการร้ายบางกลุ่มมีเส้นทางมาจากธุรกิจถูกกฎหมาย ซึ่งอาจเป็นการประกอบธุรกิจถูกกฎหมายบังหน้า และแอบซ่อนธุรกิจผิดกฎหมาย เช่น การลักลอบนำเข้าสินค้าโดยเรือ หรือการลักลอบขนส่งสินค้าผ่านรถบรรทุก เป็นต้น ซึ่งประเภทของแหล่งเงินทุนขึ้นอยู่กับโอกาส ขนาด และทักษะของกลุ่มก่อการร้าย (Asal et al.,2014) โอกาสอาจจะมาจากภูมิศาสตร์ที่ตั้ง ฐานตลาด ทักษะของสมาชิก ระดับของเครือข่ายทางสังคม เช่น กลุ่มก่อการร้ายชาติเคิร์ดในตุรกี (PKKs) เกี่ยวข้องกับกระบวนการขนส่งเฮโรอีนเนื่องจากที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่เอื้ออำนวยต่อการลักลอบของผ่านทางทุ่งฝิ่นในเอเชียใต้ถึงยุโรป ประกอบกับจำนวนสมาชิกที่มากและได้รับความเห็นอกเห็นใจจากประชาชนผู้อยู่อาศัยตลอดเส้นทางถึงยุโรป (Roth and Sever,2007)

องค์กรก่อการร้ายที่มีการจัดการดีอาจจะเปลี่ยนแนวทางการประกอบธุรกิจของตนเองที่ผิดกฎหมายเป็นธุรกิจที่ถูกกฎหมาย เพราะว่าธุรกิจมีความเสี่ยงน้อยกว่า ไม่น่าสงสัย และไม่ถูกติดตาม/เพ่งเล็ง (Napoleoni, 2007) และอาจมีวัตถุประสงค์เพิ่มเติมจากการประกอบธุรกิจถูกกฎหมายบังหน้าด้วยการซ่อนและเคลื่อนย้ายเงินจากแหล่งเงินทุนอื่น ๆ เช่น เงินที่ได้จากการบริจาค และกิจกรรมอาชญากรรม[11] นอกจากนี้ยังให้ความช่วยเหลือแก่ฝ่ายปฏิบัติการได้ด้วย เช่น บริษัทด้านเคมีการเกษตรสามารถขนย้ายสารเคมีตั้งต้นระเบิดได้ บริษัทนำเข้าสามารถอำนวยความสะดวกในการลักลอบขนอาวุธได้ หรือสำนักข่าวสามารถกระจายโฆษณาชวนเชื่อหรือการดึงดูดใจให้บริจาคเงินแก่กลุ่มก่อการร้ายได้ (Philippone, 2012;Roth and Severe, 2007)

2. การสนับสนุนของรัฐบาล (State sponsorship)

ในบางกรณีการสนับสนุนของรัฐบาลก็เป็นแหล่งเงินทุนที่ช่วยสนับสนุนการปฏิบัติการของกลุ่มก่อการร้ายเช่นกัน ซึ่งอาจสนับสนุนโดยการจัดหาการฝึกฝนให้กับกลุ่มก่อการร้าย การสนับสนุนในกระบวนการขนส่ง สนับสนุนอุปกรณ์และอาวุธที่ใช้ในการปฏิบัติการก่อการร้าย หรือแม้กระทั่งสนับสนุน

---

[10] Windle, J. (2018). 'Fundraising, Organised Crime and Terrorist Financing'. In Silke, A. (Ed.). The Routledge Handbook of Terrorism and Counter-terrorism. Abingdon: Routledge.

[11] Comras, V. (2007). 'Al Qaeda finances and funding to affiliated groups'. In Giraldom J.K. and Trinkunas, H.A. (Ed.) Terrorism Financing and State Responses : A Comparative Perspective, Stanford: Stanford University Press.

เงินทุน (Levitt, 2007) แม้ว่าการสนับสนุนจากรัฐบาลต่อกลุ่มก่อการร้ายได้ยุติหรือลดลงหลังจากยุคสิ้นสุดสงครามเย็น และมีการกล่าวอ้างถึงความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลอิหร่านและกลุ่มฮิซบุลลอฮ์ (Levitt, 2007; Philippone, 2012) และยังมีการกล่าวอ้างถึงความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลปากีสถานและกลุ่มกองกำลังติดอาวุธนิกายซุนนีในปากีสถาน (Lashkar-e-Taiban (LeT)) (Kambere et al., 2012) และการสนับสนุนของรัฐบาลซีเรียในการขนส่งและการสนับสนุนเงินทุนแก่กลุ่มก่อการร้ายชาติเคิร์ดในตุรกี PKKs (Giraldo and Trinkus, 2007;Freeman, 2012)

3. การรับบริจาค/การกรรโชกทรัพย์ (Donations/Extortion)

การรับบริจาคจากบุคคลและกลุ่มบุคคลเป็นส่วนประกอบของเงินทุนในทุก ๆ ความขัดแย้ง (Passas,2007:25) เงินบริจาคมีที่มาทั้งเงินถูกกฎหมายและเงินจากการกระทำผิดกฎหมาย (Rollins et a;., 2010) ทั้งยังนำมาซึ่งความร่ำรวยให้แก่องค์กรก่อการร้าย อาทิ การเรียกเก็บภาษีร้อยละ 20 ของกลุ่มฮิซบุลลอฮ์ (Hezbollah) จากธุรกิจของชาวเลบานอนบริเวณชายแดนอเมริกาใต้ซึ่งคำนวณรายได้ประมาณ 10 ล้านดอลลาร์ สรอ. (Levit, 2007) นอกจากการบริจาคในรูปแบบดังเดิมแล้ว เมื่อเกิดกระแสอินเตอร์เน็ตโครงข่ายคอมพิวเตอร์เป็นที่แพร่หลายในปัจจุบันจึงเป็นช่องทางที่ช่วยดึงดูดฐานของกลุ่มผู้บริจาคให้มากขึ้น (Comras, 2007; UN Security Council, 2014a)

ส่วนการกรรโชกทรัพย์ก็เป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่พบว่ากลุ่มก่อการร้ายได้ใช้เช่นกัน อาทิ การข่มขู่ธุรกิจกลางคืน (ผับ บาร์) ให้จ้างสมาชิกของกลุ่มเป็นหน่วยคุ้มครอง หรือการเรียกเก็บเงินค่าคุ้มครองจากธุรกิจต่าง ๆ นอกจากนี้กลุ่มฮิซบุลลอฮ์ (Hezbollah) มีการข่มขู่โดยใช้วิธีการปล่อยข่าวลือว่าธุรกิจที่ไม่ให้ความร่วมมือคือสายลับของอิสราเอล (Lombardi and Sanchez, 2007) การข่มขู่ของกลุ่ม IS ให้ชาวคริสเตียนในอิรักและซีเรียเปลี่ยนศาสนาเป็นอิสลาม หรือรับบทลงโทษด้วยความตายหากไม่ยอมจ่ายเงินภาษีให้แก่กลุ่ม (UN Security Council, 2014a)

4. องค์กรการกุศล (Charities)

องค์กรการกุศลบางแห่งมีการก่อตั้งและบริหารงานโดยกลุ่มก่อการร้าย หรือองค์กรการกุศลบางแห่งอาจตกเป็นเหยื่อของกลุ่มก่อการร้ายในการเข้าแทรกแซงหลอกลวงเงินที่ได้จากการช่วยเหลือของมุสลิมไปใช้สนับสนุนการก่อการร้าย[12] องค์กรการกุศลบางแห่งปกปิดที่มาของการรับบริจาคเพื่อปกป้องธุรกิจหรือบุคคล และเคลื่อนย้ายเงินเหล่านี้ไปสนับสนุนการก่อการร้าย เช่น Safa Group มีเครือข่ายกว่า 100 องค์กรการกุศลและบริษัทไม่แสวงหากำไร ซึ่งหลาย ๆ แห่งไม่มีอยู่จริง และโอนเงินบริจาคเหล่านั้นเข้ากลุ่มก่อการร้าย อาทิ อัลไคด้า ฮามาส และกลุ่มก่อการร้ายอื่น ๆ แม้แต่องค์กรการกุศลที่เป็นที่รู้จักบางแห่งยังมีการแจกจ่ายเงิน หรือจัดหาสินค้าทางสังคมให้กับกลุ่มก่อการร้ายได้ เช่น องค์กรการกุศลในปากีสถานมีความเชื่อมโยงกับกลุ่มอัลไคด้ามีการดำเนินการเกี่ยวกับคลินิคยา โรงเรียนและศูนย์รับเลี้ยงเด็กกำพร้า (Comras,

[12] FATF (2014) Risk of terrorist abuse in non-Profit organisations. Available at: http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Risk-of-terrorist-abuse-in-non-profit-organization.pdf (consulted 15th May 2015)

2017;Napoleoni, 2004;also Levitt, 2007) และบางองค์กรการกุศลมีการให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติการลักลอบขนของ

5. อาชญากรรม (Crime)

การก่อการร้ายในระดับบุคคลอาจเป็นใช้การก่ออาชญากรรมในระดับเล็ก ๆ เช่น การปล้นชิงทรัพย์ในการหาเงินเพื่อก่อการร้าย และหากเป็นองค์กรก่อการร้ายจะมีวิธีการหาเงินในการสนับสนุนการก่อการร้ายที่มีความซับซ้อนมากขึ้น เช่น กลุ่ม PKK[13] (Kurdistan Workers' Party) มีรายได้จากการค้ายาเสพติด การค้าอาวุธเถื่อน การปล้น การกรรโชกทรัพย์ การค้ามนุษย์และการลักลอบนำเข้า การปลอมแปลงเอกสารเดินทาง การปลอมแปลงสกุลเงิน และการฟอกเงิน

ทั้งนี้จากการให้ข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญด้านการก่อการร้ายมีความเห็นเกี่ยวกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ดังนี้

"รูปแบบของการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายมีรูปแบบหลัก ๆ ได้แก่ การบริจาคเงิน การใช้องค์กรไม่แสวงหากำไรบังหน้า การก่ออาชญากรรม การกรรโชกทรัพย์จากประชากรท้องถิ่น การลักพาตัวเรียกค่าไถ่ การสนับสนุนทางการเงินจากรัฐ และการเชื่อมโยงกับธุรกิจถูกกฎหมาย ซึ่งเงินทุนที่ได้รับจากแหล่งสนับสนุนต่าง ๆ กันนี้จะนำไปใช้ในการเตรียมการและลงมือในการก่อเหตุ การฝึกซ้อม งานโฆษณาชวนเชื่อและระดมหาสมาชิกใหม่ การรักษาโครงสร้างขององค์กร และการจัดบริการสาธารณะให้กับสังคมสมาชิกกลุ่มก่อการร้าย"

อาจารย์อาทิตย์ ทองอินทร์ คณะรัฐศาสตร์ วิทยาลัยรัฐกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต
ให้ข้อมูล, เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2561

"รูปแบบของการระดมทุนในการก่อการร้ายมีหลายรูปแบบทั้งการทำเกษตรกรรม การขายน้ำมันกลั่นน้ำมัน ทำเหมืองฟอสเฟต โรงงานปูนซิเมนต์ โรงงานซัลเฟอร์ แหล่งก๊าซธรรมชาติ การเรียกค่าคุ้มครอง การเรียกค่าไถ่ การเก็บภาษีจากประชาชน และการขายวัตถุโบราณ"

นางสาวลือจิต ถิ่นพังงา นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักยุทธศาสตร์ความมั่นคงเกี่ยวกับภัยคุกคามข้ามชาติ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ให้ข้อมูล, เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2562

และเนื่องจากรูปแบบการก่อการร้ายที่มีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมมีเป็นรูปแบบขององค์กรใหญ่ ๆ เปลี่ยนเป็นการปฏิบัติการแบบรายบุคคล หรือที่เรียกว่าการก่อการร้ายแบบหมาป่าเดียวดาย (Lone wolf or Home grown terrorist) ซึ่งเป็นการก่อการร้ายรูปแบบใหม่ที่ผู้ก่อเหตุไม่ได้อยู่ในกลุ่มก่อการร้ายโดยตรง ไม่มีประวัติอาชญากรรม เป็นกลุ่มคนที่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางอินเตอร์เน็ต และอาจมีความคับแค้นใจต่อสังคม

---

[13] Curtis, G.E. and Karacan, T. (2002) The Nexus Among Terrorists, Narcotics Traffickers, Weapons Proliferators, and Organized Crime Networks in Western Europe. Washington: Library of Congress

การก่อเหตุในการก่อการร้ายรูปแบบนี้มักใช้เงินทุนไม่เยอะ อาจใช้ยานพาหนะประเภทต่าง ๆ ในการก่อเหตุ เช่น รถยนต์ รถตู้ รถประจำทาง โดยการระเบิดรถ ขับรถไล่ชน รวมถึงการใช้มีดและปืนยิงกราดทำร้ายผู้บริสุทธิ์ โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความหวาดกลัวให้เกิดขึ้น กระทบต่อความปลอดภัย ชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน และนำไปสู่ผลประโยชน์บางประการทั้ง เศรษฐกิจ การเมือง ความเชื่อ หรือศาสนา

ตัวอย่างเหตุการณ์การก่อการร้ายแบบ Lone Wolf ที่สำคัญ ได้แก่

เหตุการณ์ระเบิดพัสดุบริเวณหน้าร้านเบเกอรี่ที่เมืองลียง ฝรั่งเศส เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2562 จากกล้องวงจรปิดพบผู้ชายผู้ต้องสงสัยอายุราว 30 ปี เป็นผู้ก่อเหตุ โดยมีผู้ได้รับบาดเจ็บ 13 ราย (“ฝรั่งเศสเร่งล่าตัวมือวางระเบิดพัสดุป่วนเมืองลียง ทำคนเจ็บ 13 ราย”, 2562)

เหตุการณ์ขับรถพุ่งชนคนบนทางเท้าบนสะพานเวสต์มินเตอร์ ก่อนวิ่งเข้าแทงตำรวจในบริเวณรัฐสภา กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2560 ผู้ก่อเหตุเป็นชายชาวอังกฤษอายุ 59 ปี ที่เพิ่งเปลี่ยนศาสนาเป็นอิสลาม มีผู้เสียชีวิต 4 ราย และผู้ได้รับบาดเจ็บอย่างน้อย 20 ราย (“เหตุก่อการร้ายหน้ารัฐสภาอังกฤษ”, 2560)

เหตุการณ์ระเบิดพลีชีพที่แมนเชสเตอร์ อารีนา เมืองแมนเชสเตอร์ ประเทศอังกฤษ เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2560 ในช่วงจบคอนเสิร์ตแอเรียนา แกรนเด นักร้องชาวอเมริกัน ผู้ก่อเหตุคือ นายซัลมาน อะเบดี วัย 22 ปี ก่อเหตุหลังจากเดินทางกลับจากประเทศลิเบีย ซึ่งตำรวจคาดว่ามีความเป็นไปได้ที่เขาได้พบกับสมาชิกกลุ่มก่อการร้ายรัฐอิสลามไอเอสในลิเบีย และได้รับการฝึกจากตัวแทนของกลุ่ม จากเหตุการณ์นี้มีผู้เสียชีวิต 22 ราย และบาดเจ็บกว่า 50 ราย (“อังกฤษช็อกซ้ำ บึมแมนเชสเตอร์ อารีนา ดับ 22 อาจเป็นฝีมือมือระเบิดพลีชีพ”, 2560)

“รูปแบบของการระดมทุนเป็นการระดมทุนแบบง่าย ๆ ใช้เงินทุนไม่สูง”

นายพิชญะ ลภัสธำรง นักการทูตชำนาญการ กลุ่มงานความมั่นคงระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ให้ข้อมูล, เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2562

“การใช้เงินในการก่อการร้ายในปัจจุบันแตกต่างจากเดิม กล่าวคือเดิมรูปแบบการก่อการร้ายเป็นรูปแบบบริษัทใช้เงินทุนในการก่อเหตุเยอะ เช่น เหตุการณ์ 911 ใช้เงินในการก่อเหตุประมาณ 300,000 ดอลลาร์ สรอ. ซึ่งมีข้อเสียคือง่ายต่อการถูกโจมตี แต่ในปัจจุบันใช้เงินในการก่อเหตุในจำนวนน้อย อาจเป็นเงินส่วนตัวไม่ได้รับการสนับสนุนจากใคร”

พ.ต.ท.ศักดาวุธ สมานบุตร รองผู้กำกับการ 4 กองบังคับการตำรวจสันติบาล 2 ให้ข้อมูล, เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2562

1.2 ธุรกรรมทางการค้าที่สนับสนุนการก่อการร้าย

ธุรกรรมทางการค้าถือเป็นปัจจัยหนึ่งจากเงินทุนที่สำคัญที่ช่วยสนับสนุนการดำเนินการก่อการร้าย ซึ่งกลุ่มก่อการร้ายที่เป็นองค์กรก่อการร้ายข้ามชาติที่มีขนาดใหญ่ มีขนาดทางสังคมและโครงสร้างที่ใหญ่มักจะ

มีการดำเนินกิจการที่มีความหลากหลาย และนำเงินจากการดำเนินกิจการมาใช้สนับสนุนการคงอยู่ขององค์กร ทั้งการสนับสนุนในการปฏิบัติการก่อการร้าย การจัดหาอาวุธในการก่อการร้าย การฝึกซ้อมเตรียมความพร้อมสำหรับการก่อการร้าย รวมทั้งสนับสนุนการความเป็นอยู่และสวัสดิการของสมาชิกในกลุ่มก่อการร้าย เป็นต้น

ตัวอย่างรายได้จากธุรกรรมทางการค้าของกลุ่มก่อการร้ายต่าง ๆ ได้แก่

กลุ่ม Al-Qaeda[14] ในอัฟฟริกาตะวันตก มีแหล่งรายได้จากการค้ายาเสพติด การขนของเถื่อน การค้าขายสินค้าเกษตร

กลุ่ม Al-Qaeda[15] ในคาบสมุทรอาหรับ มีแหล่งรายได้จากการขายน้ำมันและแก๊ส การเก็บภาษี การขนของเถื่อน

กลุ่ม Al-Shabaab[16] มีแหล่งรายได้จากการขายถ่านหิน การขายน้ำตาล การค้ายาเสพติด การเก็บภาษี

กลุ่ม Boko Haram[17] มีแหล่งรายได้จากการขนของเถื่อน การขายสินค้าเกษตร

กลุ่ม Islamic State[18] มีแหล่งรายได้จากการขายน้ำมันและแก๊ส การเก็บภาษี การขายสินค้าเกษตร การขายของโบราณ การขนของเถื่อน เป็นต้น

จากการเก็บข้อมูลการศึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านการก่อการร้ายให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมการค้าที่สนับสนุนการก่อการร้าย ดังนี้

“ธุรกรรมการค้าที่เป็นท่อน้ำเลี้ยงให้แก่ผู้ก่อการร้าย ได้แก่ การค้ายาเสพติด การขายวัตถุโบราณ การดำเนินธุรกิจถูกกฎหมาย อาทิ ร้านอาหาร ขายรถยนต์มือสอง ขายน้ำมัน เป็นต้น”

นายกฤษณ์ เจนจิรวัฒนา นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ กองข่าวกรองทางการเงิน สำนักงาน ปปง. ให้ข้อมูล, เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2562

“ในบางสังคมของกลุ่มก่อการร้ายมีการสร้างระบบเศรษฐกิจของตนเองขึ้นในพื้นที่ยึดครอง เช่น Islamic State ที่ยึดครองพื้นที่อิรักและซีเรีย ได้สร้างระบบเศรษฐกิจแบบปลอม ๆ และให้เงินไหลเวียนในพื้นที่ที่ควบคุม และยังมีการกำหนดราคาตลาดของสินค้าแต่ละประเภทเอาไว้ 2 ระดับ คือ ราคาของคนปกติ

---

[14] Yaya J. Fanusie and Alex Entz. **Al-Qaeda in the Islamic Magreb: Financial Assessment.** Center on Sanctions and Illicit Finance,the Foundation for Defense of Democracies, December 2017

[15] Yaya J. Fanusie and Alex Entz. **Al-Qaeda in the Arabian Peninsula: Financial Assessment.** Center on Sanctions and Illicit Finance,the Foundation for Defense of Democracies, July 2017

[16] Yaya J. Fanusie and Alex Entz. **Al-Shabaab: Financial Assessment.** Center on Sanctions and Illicit Finance,the Foundation for Defense of Democracies, June 2017

[17] Yaya J. Fanusie and Alex Entz. **Boko Haram: Financial Assessment.** Center on Sanctions and Illicit Finance,the Foundation for Defense of Democracies, May 2017

[18] Yaya J. Fanusie and Alex Entz. **Islamic State: Financial Assessment.** Center on Sanctions and Illicit Finance,the Foundation for Defense of Democracies, March 2017

และราคาของสมาชิก Isis ซึ่งราคาของสมาชิก Isis จะสามารถซื้อสินค้าได้ในราคาถูกเพื่อเป็นสวัสดิการให้แก่กลุ่มนักรบก่อการร้ายของ Isis เอง”

อาจารย์อาทิตย์ ทองอินทร์ คณะรัฐศาสตร์ วิทยาลัยรัฐกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต
ให้ข้อมูล, เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2561

1.3 การระดมเงินสนับสนุนผ่าน Social media[19]

การขยายตัวของระบบอินเตอร์เน็ตและ Social media กลายเป็นพื้นที่ที่กลุ่มก่อการร้ายนำมาใช้ประโยชน์ในการแพร่กระจายโฆษณาชวนเชื่อไปทั่วโลก มีการเรียกร้องขอผู้ที่มีความคิดเห็นในแนวทางเดียวกันหรือผู้ที่มีความเห็นอกเห็นใจต่อกลุ่มก่อการร้ายให้สนับสนุนเงินทุน และยังพบว่า นักรบก่อการร้ายต่างชาติจากตะวันตกเป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ โดยมีการถ่ายทอดประสบการณ์ในพื้นที่ขัดแย้งแบบทันทีทันใด (Real time) ข้อมูลที่เผยแพร่เหล่านี้มาจากบัญชีรายบุคคลของนับรบก่อการร้ายต่างชาติเองที่ทำหน้าที่เผยแพร่ข่าว (Disseminators) ซึ่งกลุ่มผู้สนับสนุนส่วนใหญ่มิได้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับกลุ่มก่อการร้ายแต่อย่างใด แต่มักเป็นผู้ที่มีความเห็นอกเห็นใจและมีอุดมการณ์การต่อสู้เดียวกันที่ลงเงินสนับสนุนไปในพื้นที่ขัดแย้ง แบบแผนนี้เป็นการเปิดพื้นที่ให้ปัจเจกบุคคลมีอิทธิพลในการเล่าเรื่องมากขึ้น

เครือข่ายสังคมออนไลน์ยังถูกใช้ในการรณรงค์ระดมเงินทุนสนับสนุนที่มีขนาดใหญ่ อาจเชื่อมโยงกับผู้สนับสนุนทางการเงินหลักพันคนและอาจระดมเงินทุนได้จำนวนมาก โดยในปัจจุบันกลุ่มก่อการร้ายมีศักยภาพในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายขนาดใหญ่ผ่านเครือข่ายการสื่อสารออนไลน์ระดับเดียวกัน (peer-to-peer horizontal communication) ทั้งในรูปแบบการแชท (chat) เว็บบอร์ดฟอรัมต่าง ๆ (forum) ตลอดทั้งเฟซบุ๊ค ทวิตเตอร์ อินสตาแกรม แอพลิเคชั่นบนสมาร์ทโฟน อาทิ WhatsApp Viber Surespot และ VoIP เหล่านี้ช่วยให้กลุ่มก่อการร้ายเข้าถึงบุคคลเป้าหมายให้ช่วยบริจาคเงินได้ และยังสามารถชักชวนแนวร่วมในการก่อการร้ายให้มาร่วมเป็นนักรบก่อการร้ายได้ด้วย

เทคนิคสำคัญอีกประการที่มีการนำมาใช้อย่างแพร่หลายในปัจจุบัน คือ การระดมทุนสาธารณะ (Crowdfunding) ผ่านระบบอินเตอร์เน็ต ซึ่งเว็บไซต์ระดมทุนนี้มีจุดเปราะบางที่อาจถูกนำไปใช้เป็นเป้าประสงค์ที่ผิดกฎหมายได้โดยง่าย ยังรวมไปถึงการระดมทุนที่มีการแอบแฝงเป้าประสงค์ที่แท้จริงเอาไว้อีกด้วย ทั้งนี้พบว่ากลุ่ม IS เป็นกลุ่มก่อการร้ายที่ใช้รูปแบบการระดมทุน ในลักษณะจัดตั้งเป็นองค์กรไม่แสวงหากำไรที่แอบอ้างว่าเป็นการรณรงค์เพื่อกิจกรรมการกุศลด้วยเหตุผลทางมนุษยธรรม ใช้เป็นช่องทางในการหาเงินและเคลื่อนย้ายถ่ายโอนเงิน ซึ่งการระดมทุนสาธารณะแบบ Crowdfunding และการระดมทุนผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์นั้น ผู้บริจาคเงินไม่สามารถทราบเป้าหมายและเส้นทางเดินของเงินที่ได้บริจาคไปแล้วได้เลย เงินจำนวนนี้จึงอาจถูกระดมไปใช้ในการก่อการร้ายโดยตรง หรือใช้ในการสนับสนุนแก่นักรบก่อการร้ายในการเดินทางเข้าสู่พื้นที่ขัดแย้ง ทั้งค่าเดินทาง และค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตต่าง ๆ โดยที่ผู้บริจาคไม่ทราบเลย

[19] อาทิตย์ ทองอินทร์. สรุปและเรียบเรียงจาก, FATF (2015), Emerging Terrorism Financing Risks, FATF , Paris. www.fatf-gafi.org/publications/methodsandtrends/doduments/emerging-financing-risks.html

คำโปรยโฆษณาในการระดมทุนเป็นจุดหนึ่งที่เป็นเงื่อนไขที่กลุ่มก่อการร้ายต้องปิดบังเป้าประสงค์ที่แท้จริงและหลีกเลี่ยงการถูกขัดขวาง (Blocking) ซึ่งคำโปรยนี้จะกล่าวในภาษาที่กำกวม โน้มน้าวด้วยการกล่าวถึงสถานการณ์ขัดแย้งวิกฤติจำเป็นที่จะต้องระดมทุนเพื่อการกุศลช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ทางมนุษยธรรม และดึงดูดผู้คนในจำนวนมาก และช่องทางที่ใช้ในการบริจาคเป็นช่องทางที่สามารถจ่ายเงินได้ง่ายคือเป็นช่องทางชำระเงินออนไลน์ (online payment system) ผ่านเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ ก่อนที่จะถอนออกเป็นเงินสดและขนย้ายเงินผ่านคนกลางเข้าไปในพื้นที่ขัดแย้งในเวลาต่อมา

1.4 การปลุกระดมเข้าร่วมในการก่อการร้าย

ในด้านของการปลุกระดม การเผยแพร่แนวคิด และการจัดหาสมาชิกเพื่อเข้าร่วมในการก่อการร้ายกลุ่มก่อการร้ายมักจะใช้รูปแบบการโฆษณาชวนเชื่อ หรือ Propaganda ซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถสื่อสารข้อมูลเผยแพร่แนวความคิด หลักคำสอน ซึ่งมีอิทธิพลต่อความคิดเห็น อารมณ์ความรู้สึก ทัศนคติ หรือแม้แต่พฤติกรรมของผู้สนับสนุนกลุ่ม ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม[20] และในปัจจุบันเป็นสังคมแห่งอินเตอร์เน็ต การสื่อสารในปัจจุบันระหว่างบุคคลแม้อยู่คนละซีกโลกก็มิใช่เรื่องยากแต่อย่างใด ดังนั้นกระบวนการในการเผยแพร่แนวคิด จัดหาสมาชิกใหม่เพื่อเข้าร่วมในการก่อการร้ายจึงล้วนแต่อยู่ในโลกอินเตอร์เน็ตทั้งสิ้น

การเผยแพร่แนวความคิดของกลุ่ม IS ก็เช่นกัน ผู้นำกลุ่ม IS อย่าง อาบุ โอมาร์ อัล-บักดาดี ก็ให้ความสำคัญกับงานสื่อและงานโฆษณามา ทุกอย่างอยู่บนโลกออนไลน์ การหาสมาชิกใหม่ในปัจจุบันไม่ใช่การเดินเข้าไปคุย แต่เป็นการเสพสื่อออนไลน์เหล่านี้ เยาวชนในหลายประเทศที่เสพสื่อเหล่านี้มาก ๆ เมื่อถึงจุดหนึ่งที่มีความพร้อม พวกเขาก็สามารถกลายเป็นอาสาสมัครพร้อมรบ เช่นตัวอย่างเยาวชนหลายประเทศในยุโรป[21]

ทั้งนี้จากการให้ข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญด้านการก่อการร้ายมีความเห็นเกี่ยวกับการปลุกระดมเข้าร่วมในการก่อการร้าย ดังนี้

“สื่อสังคมออนไลน์เป็นปัจจัยสำคัญในการแพร่ขยายแนวคิด/อุดมการณ์ในการก่อการร้ายออกไปในวงกว้าง”

นายพิชญะ ลภัสธำรง นักการทูตชำนาญการ กลุ่มงานความมั่นคงระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ให้ข้อมูล, เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2562

---

[20] Tugwell, M. (1986). Terrorism and Propaganda: Problem and Response. Conflict Quarterly ดูที่ https://journals.lib.unb.ca/index.php/JCS/article/download/14713/15782

[21] สุรชาติ บำรุงสุข. (2560), “The Evolution of Terrorism วิวัฒนาการก่อการร้ายหลัง 9/11”, Waymagazine. https://waymagazine.org/interview_surachart/

คุณลักษณะของนักรบก่อการร้าย

ผู้เชี่ยวชาญด้านการก่อการร้ายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักรบก่อการร้าย ดังนี้

“นักรบก่อการร้ายต่างชาติ หรือ FTF ไม่มีคุณลักษณะร่วมที่แน่ชัด ทุกคนมีโอกาสที่จะเป็นได้ แม้ว่าโดยสัดส่วนแล้วพบว่าคนที่ด้วยโอกาสในสังคม หรือมีความคับข้องใจต่อสังคมมีสัดส่วนมากกว่าก็ตาม และมีความเห็นว่าศาสนาไม่ใช่ข้อบ่งชี้ว่าจะเป็นผู้ก่อการร้ายหรือไม่”

นายพิชญะ ลภัสธำรง นักการทูตชำนาญการ กลุ่มงานความมั่นคงระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ให้ข้อมูล, เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2562

1.5 แนวโน้มอาชญากรรมทางไซเบอร์และเทคโนโลยีที่ใช้ในการก่อการร้ายในอนาคต

หมายความของอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ (Computer Crime) และอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (Cyber Crime)

อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ (Computer Crime) คือ การใช้คอมพิวเตอร์ในการก่ออาชญากรรม เช่น ภาพเปลือยเด็ก การปลอมแปลงตัวตน การข่มขู่ทางเมลล์ ส่วนการใช้คอมพิวเตอร์เป็นเป้าหมายในการก่ออาชญากรรม ได้แก่ การจารกรรมข้อมูล โปรแกรมละเมิดลิขสิทธิ์

อาชญากรรมทางเทคโนโลยี (Cyber Crime) คือ การทุจริตและอาชญากรรมทางการเงิน การก่อการร้ายทางเทคโนโลยี สงครามทางเทคโนโลยี

แนวโน้มการก่อการร้ายโดยใช้เทคโนโลยี

แนวโน้มการก่อการร้ายโดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น เช่น ในต่างประเทศมีการใช้มัลแวร์ WannaCry โจมตีหน่วยงานสาธารณสุขของอังกฤษ (พฤษภาคม 2560) ปฏิบัติการ “Operation Ababil” สถาบันการเงินของสหรัฐฯ โดนโจมตี DDos (กันยายน 2555) ธนาคารกลางบังกลาเทศถูกมิจฉาชีพลอบโอนเงิน 81 ล้านเหรียญสหรัฐฯ (กุมภาพันธ์ 2559)

นอกจากนี้ประเทศไทยก็ยังมีการโจมตีทางไซเบอร์ เช่น การโจมตี DDos ตลาดหลักทรัพย์โดยกลุ่ม Anonymous (กุมภาพันธ์ 2556) 5 ธนาคารพาณิชย์ไทยได้รับเมลล์ข่มขู่เรียกเงินเป็น Botcoin เพื่อแลกกับการไม่โดนโจมตี DDos (ตุลาคม 2558)

ทั้งนี้การกระทำความผิดทางอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ที่พบหาได้จากเว็บไซต์ทั่วไปหรือ Clear Web แล้วยังมีการกระทำความผิดผ่านเว็บไซต์ที่ไม่สามารถหาได้จากเสิร์ชเอนจินทั่วไปด้วย คือ Darkweb ซึ่งความหมายของเว็บไซต์แต่ละประเภทสามารถอธิบายได้ ดังนี้

Clear Web คือ Website ที่สามารถค้นได้จาก Search Engine ทั่วไป

Deep Web คือ Website ที่ไม่สามารถค้นได้จาก Search Engine ทั่วไป เช่น ข้อมูลภายในของหน่วยงานภาครัฐ หรือเอกชน หรือส่วนตัว

Dark Web คือ Website ที่อยู่ใน Deep Web สามารถเข้าถึงผ่านอุโมงค์รหัสลับ (Encrypted Tunnel) เท่านั้น เพื่อป้องกันการดักจับข้อมูลและทราบถึงต้นทางปลายทางของข้อมูล ซึ่งข้อมูลใน Dark Web มีทั้งข้อมูลที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย ทั้งยังมี Website ที่เป็นตลาดมืดขายของผิดกฎหมาย เช่น

อาวุธเถื่อน ยาเสพติด สินค้าปลอม จ้างฆ่า ค้ามนุษย์ มัลแวร์ เครดิตการ์ด ภาพ/วิดีโอลามกอนาจาร เครื่องมือในการเจาะระบบต่าง ๆ ข้อมูลด้านมืดเกี่ยวกับลัทธิ การเมือง ความเชื่อ หรือแม้กระทั่งแหล่งติดต่อสื่อสารกันในการก่อการร้าย โดยการเข้า Dark Web จะต้องโดยมีการป้องกันตนเองจากอันตรายต่าง ๆ โดยใช้ Tor Browser และ ปิดการใช้ Java Script ด้วย เพื่อป้องกันภัยที่อาจจะมาจาก Dark Web

การใช้ Dark Web ของกลุ่มก่อการร้ายเพราะประโยชน์ในเรื่องของการติดตาม ตรวจสอบ หลีกเลี่ยงการถูกจับกุมการกระทำความผิดได้โดยง่าย และจากเหตุการณ์ก่อการร้ายในเดือนพฤศจิกายน ปี พ.ศ. 2558 ที่ประเทศฝรั่งเศส กลุ่ม IS ใช้เครือข่าย Dark Net ในการกระจายข่าวและโฆษณาเพื่อป้องกันกลุ่มผู้สนับสนุนตนได้รับอันตราย ทั้งนี้วัตถุประสงค์ของกลุ่มก่อการร้ายที่ใช้ Dark Net[22] มีดังนี้

1)ใช้ Dark Net เพื่อซ่อนการติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่ม และใช้ในการวางแผนในการโจมตี

2)ใช้ Dark Net เพื่อปลุกระดมและจัดหาสมาชิกใหม่ ซึ่งจะใช้การติดต่อสื่อสารที่จะต้องเข้ารหัสในการติดต่อระหว่างกัน เช่น Telegram และสอนวิธีการเข้าถึงเว็บของนับรบก่อการร้ายบน Dark Net

3)ใช้ Dark Net ในการโฆษณาชวนเชื่อ การโฆษณาชวนเชื่อของกลุ่มก่อการร้ายบน Clear Web อาจเสี่ยงต่อการถูกลบ และตรวจพบได้ง่าย ซึ่งโฆษณาชวนเชื่อเหล่านี้จะมาปรากฏตัวบน Dark Net อีกครั้ง

4)กลุ่มก่อการร้ายมักจะใช้สกุลเงินเสมือนเพื่อหลีกเลี่ยงการตรวจพบ

Telegram คือโปรแกรมหนึ่งที่สามารถส่งข้อความหรือมัลติมีเดียต่าง ๆ บนระบบ Android iOS และ Windows คิดค้นโดย Pavel Durov ชาวรัสเซีย ในปี 2556 ซึ่งคุณลักษณะหลักของ Telegram คือ การเข้ารหัสตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง (End-to-end encryption) เป็นระดับความปลอดภัยขั้นสูงสุดของการสนทนาออนไลน์ การเข้ารหัสจะถูกสร้างขึ้นและเก็บไว้ในเครื่องสมาร์ทโฟนหรืออุปกรณ์ของผู้ใช้ เมื่อข้อความถูกส่งออกไปจะผ่านเซิฟเวอร์กลางในสภาพที่ถูกปิดผนึก (เข้ารหัสแบบ 256 บิท) จากจุดนี้แม้เซิฟเวอร์กลาง หรือผู้ออกแบบระบบก็ไม่สามารถจะเข้าถึงข้อมูลหรือทราบได้ว่าใครเป็นผู้ส่งข้อความ สิ่งนี้ดึงดูดกลุ่มผู้ก่อการร้ายเป็นอย่างมาก

Cryptocurrency คือสกุลเงินดิจิตอล เช่น Bitcoin Eterriam Ripple เป็นต้น เป็นสกุลเงินที่อยู่ในรูปแบบดิจิตอล ผู้ใช้จะต้องมีรหัสกระเป๋าเพื่อโอนเงิน หรือรับเงิน ไม่สามารถระบุตัวผู้เป็นเจ้าของกระเป๋าได้ การโอนเงินข้ามประเทศสามารถดำเนินการได้ง่ายมาก ยากในการติดตาม และค่าธรรมเนียมในการโอนถูก กลุ่มก่อการร้ายมักใช้ช่องทางนี้ในการรับเงินและซื้อขายอุปกรณ์สำหรับการก่อการร้ายเพราะยากในการตรวจสอบ

จากการสอบถามผู้เชี่ยวชาญทางด้านการก่อการร้ายให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ดังนี้

“แนวโน้มของกลุ่มก่อการร้ายในปัจจุบันมีการสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เยอะ กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวัยรุ่น เพราะใช้ต้นทุนในการติดต่อสื่อสารต่ำ สื่อสารได้อย่างรวดเร็ว มีการใช้ความเชื่อทางศาสนาเข้ามาใช้ในการปลุกระดม และระดมทุน นอกจากนี้ยังมองว่าการติดตามสื่อสารผ่านทาง Game

[22] Weimann, G. Going Darker? The challenge of dark net terrorism. Washington, DC: Willson Center.

Online ก็เป็นช่องทางหนึ่งที่ควรจับตามองเพราะมีกรณีศึกษาจากการเล่นเกมส์ออนไลน์ทำให้เกิดอาชญากรรมที่สหรัฐฯ”

นาวาอากาศโทชัชช์ จันทรโชติ หัวหน้าแผนกจัดการฝึก กองข่าว ศูนย์ต่อต้านการก่อการร้ายสากล ให้ข้อมูล, เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2562

2. แนวโน้มการแพร่ขยายของกลุ่มก่อการร้ายต่างชาติที่เข้ามาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

จากสถานการณ์ในปัจจุบันที่กลุ่ม IS ถูกลดบทบาทลง กลุ่มนักรบแนวร่วมก่อการของกลุ่ม IS เริ่มเดินทางกลับสู่ประเทศต้นทางของตน หรือเดินทางต่อไปยังภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก ซึ่งมีกลุ่มแนวร่วมก่อการร้าย IS ที่มาจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ เหล่านี้ก็ได้เดินทางกลับยังประเทศต้นทาง ซึ่งกลุ่มนักรบก่อการร้ายที่เดินทางไปช่วยสู้รบในอิรัก และซีเรีย ในนามรัฐอิสลาม (IS) ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มคนที่นับถือศาสนาอิสลาม และมีความคิดแบบสุดโต่ง หัวรุนแรง โดยสถานการณ์แต่ละประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีรายละเอียด ดังนี้

ประเทศมาเลเซีย มีการใช้มาตรการต่อต้านการก่อการร้ายในปี พ.ศ. 2556 – 2560 ทางการมาเลเซียสามารถสกัดกั้นแผนการโจมตีครั้งใหญ่ได้ 19 ครั้ง รวมถึงการโจมตีสถานบันเทิงกลางคืนในกรุงกัวลาลัมเปอร์ สามารถจับกุมผู้ต้องสงสัยได้ราว 340 คน และศาลมาเลเซียยังติดอันดับสูงในเรื่องการพิพากษาลงโทษผู้ต้องสงสัยเกี่ยวกับการก่อการร้ายมากที่สุด ประเทศมาเลเซียถือว่าเป็นประเทศที่มีมาตรการต่อต้านการก่อการร้ายที่ประสบความสำเร็จที่สุด[23]

ประเทศพม่า กับปัญหาโรฮิงญาในพื้นที่ความขัดแย้งรัฐยะไข่ ซึ่งเป็นดินแดนที่อยู่ติดกับบังคลาเทศ เมียนมาร์กระทำการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ (Genocide) การกวาดล้างเผ่าพันธุ์ (Ethnic Cleansing) ทั้งยังมีการกระทำความรุนแรงทั้งการฆาตกรรม เผาหมู่บ้าน ข่มขืน ต่อชาวโรฮิงญา เนื่องจากชุดความคิดที่ฝังรากลึกสร้างความเกลียดชังชาวโรฮิงญาโดยการปลุกระดมผ่านความคิดชาตินิยมต่อต้านมุสลิม ทั้งนี้เมียนมาร์อ้างว่ามีขบวนการก่อการร้ายในชื่อกองทัพปลดปล่อยโรฮิงญาแห่งอาระกัน (ARSA) โจมตีหน่วยงานความมั่นคงของรัฐทำให้รัฐต้องปราบปราม[24]

ประเทศอินโดนีเซีย ถือว่าเป็นประเทศที่มีกลุ่มก่อการร้าย เช่น กลุ่มญะมาอะฮ์ อิสลามิยะฮ์ และยังมีสมาชิกกลุ่มนักรบก่อการร้าย IS ที่เดินทางกลับมาจากพื้นที่สู้รบอิรัก และซีเรีย ซึ่งได้รับแนวความคิดการก่อการร้ายแบบสุดโต่งมาจากการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม IS และมีการนำแนวความคิดดังกล่าวมากระทำการก่อการร้ายในประเทศบ้านเกิดของตนเอง ดังเหตุการณ์ ในวันที่ 13 พ.ค. 2561 การจุดระเบิดพลีชีพที่โบสถ์คริสต์ในเมืองสุราบายา มีผู้เสียชีวิต 13 ราย (“ไอเอสโผล่ประกาศตัวอีกรอบสาม ก่อการร้ายสยองอินโดฯ 4 คนร้ายใช้ดาบ” , 2561)

---

[23] ผู้บัญชาการ กองบัญชาการสหรัฐฯ ภาคพื้นอินโดแปซิฟิก. (2561),“นักรบต่างชาติที่กลับคืนสู่มาตุภูมิ”. นิตยสารอินโดแปซิฟิกฟอรัม. ชุดที่ 43 ฉบับที่ 3 น. 26-29.

[24] ธีระ นุชเปี่ยม. (2561),สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาฯ. ดูที่ https://www.chula.ac.th/cuinside/13185/

3. ผลกระทบจากการแพร่ขยายของกลุ่มก่อการร้ายต่างชาติที่เข้ามาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต่อประเทศไทย

"กลุ่มนักรบก่อการร้ายต่างชาติที่มีผลกระทบต่อประเทศไทยมากที่สุดเรียงตามลำดับ คือ กลุ่ม IS เป็นภัยคุกคามที่น่าจะใกล้ตัวมากที่สุด เพราะมีสมาชิกกลุ่มนี้อยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งสามารถเรียกความเห็นอกเห็นใจจากคนศาสนาเดียวกันได้ นอกจากนี้ก็มีกลุ่มฮิซบุลลอฮ์ โรฮิงญา อุยกูร์"

นายปฐวี แสงแก้ว นักการข่าวชำนาญการ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

ให้ข้อมูล, เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2562

จากข้อมูลบ่งชี้อีกอย่างหนึ่งคือ ประเทศไทยเป็นจุดผ่านทางของกลุ่มนับรบก่อการร้ายต่างชาติ เนื่องจากประเทศไทยเดินทางเข้าออกง่าย เป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติผ่านเข้ามาเยอะ การเดินทางมาผ่านแดนทางประเทศไทยจึงเป็นจุดที่ไม่น่าสงสัย หรือโดนจับตามองมากนัก และยังเป็นจุดแวะพักเพื่อท่องเที่ยวได้ก่อนที่จะเดินทางออกยังไปพื้นที่ขัดแย้งในจุดต่าง ๆ ของโลก เช่น เมื่อเดินทางออกจากไทยก็อาจจะไปแวะรัสเซีย ตุรกี และเดินทางต่อไปยังพื้นที่ขัดแย้ง อิรัก หรือซีเรีย โดยเข้าทางชายแดน หรือพรมแดนธรรมชาติ ซึ่งยากที่จะตรวจสอบเส้นทางการเดินทางในจุดแวะพักต่อ ๆ ไปจนกระทั่งถึงจุดหมายปลายทาง เว้นแต่ว่ามีข้อมูลการกระทำความผิด หรือมีพฤติกรรมบ่งชี้ที่มีความเสี่ยง และถูกจับตาเฝ้าระวังเอาไว้อยู่ก่อนแล้ว

4. มาตรการในการสกัดกั้นนับรบก่อการร้ายต่างชาติ

ในการดำเนินนโยบายการต่อต้านการก่อการร้ายของประเทศไทย แม้ว่าประเทศไทยจะไม่ได้เป็นเป้าหมายหลักของกลุ่มนักรบก่อการร้ายต่างชาติ แต่ประเทศไทยก็ได้ให้ความสำคัญในการต่อต้านการก่อการร้าย โดยได้มีการกำหนดไว้เป็นนโยบายของรัฐบาล รวมทั้งมีการให้ความร่วมมือในการต่อต้านการก่อการร้ายในระดับนานาชาติ ดังนี้

1. การสร้างความร่วมมือกับนานาประเทศในการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

1.1 ประเทศไทยโดยสำนักงาน ปปง. ได้เป็นเจ้าภาพในการประชุมสุดยอดด้านการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายระดับภูมิภาค ครั้งที่ 4[25] (The 4th Annual Counter-Terrorism Financing Summit (CTF Summit) 2018) ระหว่างวันที่ 5 – 8 พฤศจิกายน 2561 ณ โรงแรม รอยัล ออร์คิด เชอราตัน กรุงเทพมหานคร ร่วมกับหน่วยข่าวกรองออสเตรเลีย และอินโดนีเซีย สาระสำคัญจากการประชุมในการป้องกันการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายในระดับภูมิภาค มีมาตรการในการป้องกันความเสี่ยงในการก่อการร้าย ดังนี้

(1) สนับสนุนให้มีการดำเนินกิจกรรมระดับภูมิภาค เพื่อยับยั้งการก่อเหตุที่จะเกิดขึ้น โดยให้ความสำคัญถึงภัยคุกคาม วิธีระดมทุน เคลื่อนย้ายทุน และเครือข่ายกลุ่มก่อการร้ายในระดับภูมิภาค

(2) ทราบถึงความท้าทานและจะแสวงหาแนวทางแก้ไขปัญหาการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายโดยใช้เทคโนโลยีทางการเงินและเครื่องมือที่ทันสมัยอื่น ๆ เพื่อช่วยระบุสืบหารูปแบบกิจกรรมและเส้นทางการเงินของกลุ่มผู้ก่อการร้าย

[25] 4th Regional Counter-Terrorism Financing Summit 2018 The Bangkok Communique

(3) เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างปลอดภัยระหว่างหน่วยข่าวกรองทางการเงินในภูมิภาค และในระดับโลก เพื่อยับยั้งอาชญากรรมข้ามชาติ

(4) สนับสนุนให้เผยแพร่ผลการศึกษา สิ่งบ่งชี้องค์กรไม่แสวงหากำไรที่มีความเสี่ยง เพื่อช่วยป้องกันไม่ให้ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

(5) เห็นชอบให้ขยายขอบเขตการดำเนินงานร่วมกันด้านการแลกเปลี่ยนนักวิเคราะห์และสืบสวนทางการเงินแบบพหุภาคี เพื่อพัฒนาขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่ด้านวิเคราะห์ข่าวกรองทางการเงิน

(6) เห็นชอบให้จัดตั้งคณะทำงานเพื่อให้ครอบคลุมอาชญากรรมที่มีความเสี่ยงสูงในภูมิภาค โดยเฉพาะการทุจริต และการค้ามนุษย์

(7) เห็นชอบการป้องกันการใช้สินทรัพย์ดิจิทัลในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและอาชญากรรมอื่น ๆ โดยลดความเหลื่อมล้ำในการกำกับดูแลของแต่ละประเทศ

(8) สนับสนุนการให้ความช่วยเหลือประเทศต่าง ๆ ในการต่อต้านการฟอกเงิน และการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ผ่านคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน (Financial Action Task Force (FATF)) กลุ่มต่อต้านการฟอกเงินเอเชีย/แปซิฟิก (Asia/Pacific Group on Money Laundering (APG)) และกลุ่มความร่วมมือหน่วยข่าวกรองทางการเงินโลก (Egmont Group)

(9) เห็นชอบให้จัดตั้งฝ่ายเลขานุการขึ้นอย่างเป็นทางการ เพื่อรองรับภารกิจที่เพิ่มขึ้น

(10) สนับสนุนให้จัดการประชุมสุดยอดด้านการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายขึ้นเป็นประจำทุกปี เพื่อสร้างความต่อเนื่องในการดำเนินการของคณะทำงานชุดต่าง ๆ

สรุปผลการวิจัย

<u>คำถามการวิจัยข้อที่ 1</u> เพื่อทราบสภาพปัญหา ความเสี่ยง และความท้าทายในปัจจุบันของกลุ่มก่อการร้าย และนักรบก่อการร้ายต่างชาติ

จากผลการศึกษาพบว่าปัจจุบันแม้กลุ่มก่อการร้ายในรูปแบบองค์กรใหญ่ ๆ เช่น กลุ่มรัฐอิสลามถูกลดบทบาท สูญเสียฐานอำนาจ และฐานที่ตั้งในพื้นที่ยึดครองอิรักและซีเรียไป แต่ยังมีกลุ่มนักรบก่อการร้ายที่กระจัดกระจายไปตามที่ต่าง ๆ ทั่วทุกมุมโลกไม่เว้นแม้แต่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เอง

ความท้าทายในปัจจุบันคือการก่อการร้ายในรูปแบบใหม่ที่เรียกว่า LoneWolf เป็นการก่อการร้ายโดยคน ๆ หรือกลุ่มคนไม่กี่คน ไม่เคยมีประวัติอาชญากรรม ใช้ต้นทุนต่ำในการก่อเหตุร้าย ทำให้เจ้าหน้าที่รัฐไม่สามารถจะเฝ้าระวังกลุ่มคนเหล่านี้ได้ก่อนที่จะก่อเหตุร้าย

<u>คำถามการวิจัยข้อที่ 2</u> เพื่อทราบแนวโน้ม และผลกระทบจากนักรบก่อการร้ายต่างชาติที่ขยายตัวเข้ามาในภูมิภาคอาเซียนที่จะส่งผลเสียต่อประเทศไทย

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นภูมิภาคที่มาความขัดแย้งกันในหลายประเทศ เพราะมีความแตกต่างของศาสนา ชาติพันธุ์ แนวความคิดที่แตกต่างกัน ทำให้ในหลายประเทศเกิดความขัดแย้งขึ้น เช่น พม่า อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และไทย เป็นต้น

สำหรับในประเทศไทยเองก็มีกลุ่มก่อการร้ายที่เคลื่อนไหวสร้างความไม่สงบอยู่ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ กลุ่ม BRN ที่มีการสร้างสถานการณ์และปลูกฝังแนวความคิดหัวรุนแรงผ่านโรงเรียนสอนศาสนา แต่อย่างไรก็ตามไม่มีรายงานว่าสมาชิกจากกลุ่ม BRN ไปเข้าร่วมกับกลุ่มรัฐอิสลาม อันเนื่องมาจากแนวความคิดและเป้าหมายของกลุ่ม BRN ไม่ตรงกับแนวความคิดสุดโต่งของรัฐอิสลาม แต่ก็ยังเป็นประเด็นที่ควรเฝ้าระวังและจะต้องหาแนวทางในการป้องกันต่อไป

<u>คำถามการวิจัยข้อที่ 3</u> เพื่อทราบแนวโน้ม รูปแบบการระดมทุน เผยแพร่แนวคิด การเพิ่มสมาชิกผ่านการใช้อินเตอร์เน็ต และโซเชียลมีเดีย

รูปแบบการระดมทุน เผยแพร่แนวคิด การเพิ่มสมาชิกในปัจจุบันมีการดำเนินการผ่านการใช้อินเตอร์เน็ต และโซเชียลมีเดียมากขึ้น เนื่องจากความสะดวก และง่ายในการเข้าถึง ซึ่งการใช้อินเตอร์เน็ตของกลุ่มก่อการร้ายมักจะดำเนินการผ่านเครือข่าย Dark Net เพราะยากต่อการติดตาม ไม่สามารถระบุตัวบุคคลใน Dark Net ได้ รวมทั้งการติดต่อสื่อสารก็มีการสื่อสารผ่าน Telegram ที่มีการเข้ารหัสอย่างสมบูรณ์แบบ ไม่สามารถทราบถึงข้อมูลที่ส่งหาระหว่างกันได้แม้แต่ผู้พัฒนาโปรแกรมหรือเจ้าของเครือข่ายเองก็ไม่สามารถจะเข้าถึงข้อมูลนั้นได้ เพราะเป็นข้อมูลที่ปิดผนึก

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาแนวโน้มการระดมทุนและหาแนวร่วมในการก่อการร้ายและมาตรการในการสกัดกั้นนักรบก่อการร้ายต่างชาติ (Foreign Terrorist Fighter) ของไทย ศึกษาเฉพาะกรณีการสื่อสารผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ สื่อสังคมออนไลน์ และธุรกรรมการค้าที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. การสร้างความร่วมมือกับนานาชาติ และการรักษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเป็นปัจจัยสำคัญในการต่อต้านการก่อการร้าย ป้องกันการแทรกแซงจากภายนอกประเทศได้ดีที่สุด ทั้งความร่วมมือกับหน่วยข่าวกรองของประเทศต่าง ๆ เพื่อร่วมมือกันในการส่งต่อข่าวกรองที่เป็นประโยชน์ต่อการป้องกันการก่อการร้าย

2. แนวทางการต่อต้านการก่อการร้าย (Counter Terrorism Approach) เป็นเพียงการบำบัดปัญหาเพียงชั่วคราวเท่านั้น หากจะแก้ไขปัญหาที่รากของแก่นปัญหาจริง ๆ ควรแก้ไขที่แนวความคิดและสภาพแวดล้อมการเกิดปัญหา หรือ “แนวทางการป้องกันและต่อต้านแนวคิดสุดโต่งรุนแรง (Preventing & Countering Violent Extremism Approach)” ลดการเกิดสภาพแวดล้อมเชิงลบ และการดึงดูดคนเข้าสู่การก่อการร้าย

3. ควรเฝ้าระวังจุดพรมแดนธรรมชาติ เนื่องจากประเทศไทยเป็นพื้นดินที่มีชายแดนติดกับหลายประเทศ ทั้งประเทศลาว พม่า กัมพูชา มาเลเซีย เป็นต้น ซึ่งบริเวณพื้นที่ชายแดนเป็นพรมแดนธรรมชาติที่มีเส้นทางยาว การเดินทางเข้าออกประเทศไทยผ่านพรมแดนธรรมชาติจึงสามารถทำได้โดยง่าย และอาจเป็นช่องว่างให้กลุ่มก่อการร้ายต่างชาติ หรือผู้ไม่หวังดีเดินทางเข้าออกประเทศไทยผ่านช่องทางนี้ได้ง่าย

4. รูปแบบของการก่อการร้ายที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งอาชญากรรมผ่านระบบออนไลน์ก็เป็นปัจจัยที่ควรเฝ้าระวัง และป้องกัน ซึ่งหน่วยงานด้านการต่อต้านการก่อการร้ายควรตระหนักถึงภัยของการก่อการร้ายรูปแบบใหม่ และหาแนวทางในการป้องกันภัยก่อการร้ายรูปแบบใหม่เหล่านี้

5. การศึกษาในครั้งต่อไปขอเสนอแนะให้มีการศึกษาเรื่องพื้นที่ความขัดแย้งใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ของไทยเพื่อนำไปสู่แนวทางในการแก้ไขปัญหา

References

จรัญ มะลูลีม. “รัฐอิสลามในอิรักและซีเรีย”. จุลสารความมั่นคงศึกษา. สถาบันข่าวกรอง สำนักข่าวกรองแห่งชาติ. ฉบับที่ 149, พฤศจิกายน 2557.

ยอดชาย วิถีพานิช. “หมาป่าเดียวดาย (Lone Wolf): ก่อการร้ายรูปแบบใหม่ที่โลกกำลังเผชิญ”. Hot Issue. สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. กุมภาพันธ์ 2562. ดูที่ https://library2.parliament.go.th/ebook/content-issue/2562/hi2562-009.pdf

พงษ์ศานต์ พันธุลาภ. “นโยบายต่อต้านการก่อการร้ายของสหรัฐอเมริกาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้: มิติการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์”. วารสารการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ปีที่ 2 ฉบับที่ 1, 26-38

พลตรี อภิศักดิ์ สมบัติเจริญนนท์. “ปัญหารัฐอิสลาม (Islamic State) ในตะวันออกกลาง:บทเรียนสำหรับภูมิภาคอาเซียน”. รัฏฐาภิรักษ์ ปีที่ 61 ฉบับที่ 1, มกราคม-เมษายน 2562.

ฝรั่งเศส เร่งล่าตัวมือวางระเบิดพัสดุป่วนเมืองลียง ทำคนเจ็บ 13 ราย. (25 พฤษภาคม 2562). ประชาชาติออนไลน์. สืบค้น 26 สิงหาคม 2562 จาก https://www.prachachat.net/world-news/news-330851

เหตุก่อการร้ายหน้ารัฐสภาอังกฤษ. (22 มีนาคม 2560). บีบีซีออนไลน์. สืบค้น 26 สิงหาคม 2562 จาก https://www.bbc.com/thai/live/international-39356727

อังกฤษช็อกซ้ำ บึมแมนเชสเตอร์ อารีนา ดับ 22 อาจเป็นฝีมือมือระเบิดพลีชีพ. (23 พฤษภาคม 2560). ไทยรัฐออนไลน์. สืบค้น 26 สิงหาคม 2562 จาก https://www.thairath.co.th/news/foreign/949797

สุรชาติ บำรุงสุข. “The Evolution of Terrorism:วิวัฒนาการก่อการร้ายหลัง 9/11” ดูที่ https://waymagazine.org/interview_surachart/

อิรักประกาศสิ้นสุดสงครามปราบไอเอสแล้ว. (10 ธันวาคม 2560). บีบีซีออนไลน์. สืบค้น 27 สิงหาคม 2562 จาก https://www.bbc.com/thai/international-42297567

Charles O. Learche Jr. and Abdul Aziz (1979) . Concept of International Politics, 3rd ed. New Jersy:Prentice-Hall, 27-31

Krahmann, E. (2005) “From State to Non-State Actor: The Emergence of Security Governance,” in New Threats and New Actors in International Security, ed. Usa:Palgrave Macmillan.

Merari, A. (1978). A classification of terrorist groups. Terrorism, 1(3-4), 331-46.

Merton, R. (1968). Social theory and social structure. Enl. Ed. New York: Free Press.

Senker, C. (2017). Cybercrime and the darknet revealing the hidden underworld of the internet. London: Sirius.

Windle, J. (2018). ‘Fundraising, Organised Crime and Terrorist Financing’. In Silke, A. (Ed.). The Routledge Handbook of Terrorism and Counter-terrorism. Abingdon: Routledge.

Tugwell, M. (1986). Terrorism and Propaganda: Problem and Response. Conflict Quarterly ดูที่ https://journals.lib.unb.ca/index.php/JCS/article/download/14713/15782

คณะผู้จัดทำ ประกอบด้วย

1. นายภัทระ หลักทอง ผู้อำนวยการส่วนต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย
2. นางสาวสุภาวรรณ คนเที่ยง นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ
3. นายเปาว์ เชาวน์ประยูร นักสืบสวนสอบสวนปฏิบัติการ
4. นายปกรณ์ สิทธิเกษร นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
5. นายวิชิต ปิยะวัฒนากูร นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ
6. นายภาษิต ทองกูล นักสืบสวนสอบสวนปฏิบัติการ
7. นางสาวพัทธนันท์ ธัญญสิริ นิติกรปฏิบัติการ
8. นางกาญจนา ลิ้มสมวงศ์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
9. นางสาวอุดาการ กุหลาบเหลือง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ